

НОВА РЕДАКЦІЯ ЗАКОНУ

ПРО ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ

ПОСІБНИК
ДЛЯ ЗАМОВНИКІВ

Розробниця:

індивідуальна національна консультантка
Програми ООН із відновлення та розбудови
миру Анастасія Ференц

2020

У цій публікації викладено аналіз положень Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення публічних закупівель» від 19.09.2019 № 114-IX (далі – Нова редакція Закону).

Нормативні акти та роз'яснення щодо положень нової редакції Закону наведено станом на 24 червня 2020 року.

Посібник розроблено у межах Програми ООН із відновлення та розбудови миру (компонент «Місцеве самоврядування та реформа з децентралізації влади»), за фінансової підтримки Європейського Союзу.

За зміст цієї публікації відповідає виключно її авторка, і її жодним чином не можна вважати такою, що відображає погляди ООН або Європейського Союзу.

Програму ООН із відновлення та розбудови миру реалізують чотири агентства ООН: Програма розвитку ООН (ПРООН), Структура ООН з питань гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок (ООН Жінки), Фонд ООН у галузі народонаселення (UNFPA) і Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО).

Програму підтримують дванадцять міжнародних партнерів: Європейський Союз, Європейський інвестиційний банк, а також уряди Великої Британії, Данії, Канади, Нідерландів, Німеччини, Норвегії, Польщі, Швейцарії, Швеції та Японії.

ЗМІСТ

5 ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ

6 ВСТУП

9 РОЗДІЛ 1. КЛЮЧОВІ ЗМІНИ

- 9 1.1. Нові терміни
- 9 1.2. Попередні ринкові консультації
- 9 1.3. Професіоналізація сфери публічних закупівель
- 10 1.4. Пороги закупівель
- 11 1.5. Нова процедура – торги з обмеженою участю
- 11 1.6. Критерії оцінки пропозицій
- 11 1.7. Нові кваліфікаційні критерії
- 12 1.8. Нові підстави для відмови в участі в процедурі закупівлі
- 12 1.9. 24 години на виправлення помилок
- 13 1.10. Аномально низька ціна тендерної пропозиції (АНЦ)
- 13 1.11. Удосконалення оскарження процедур закупівель
- 14 1.12. Відповідальність за порушення
- 15 1.13. Як завершувати процедури закупівель, розпочаті до введення в дію нової редакції закону, та виконувати укладені договори
- 16 1.14. Планування закупівель відповідно до нової редакції закону
- 17 1.15. Нові терміни оприлюднення документів та інформації

18 РОЗДІЛ 2. ЗАКУПІВЛІ НА ДОПОРОГОВІ СУМИ

- 18 2.1. Звіт про договір про закупівлю
- 19 2.2. Спрощені закупівлі
- 19 2.3. Вартісні межі спрощених закупівель
- 19 2.4. Хто відповідальний за проведення спрощеної закупівлі
- 20 2.5. Етапи проведення спрощеної закупівлі
- 22 2.6. Скасування спрощеної закупівлі
- 23 2.7. Оскарження спрощеної закупівлі
- 23 2.8. Випадки, коли не проводяться спрощені закупівлі
- 24 2.9. Електронні каталоги «PROZORRO MARKET»
- 25 2.10. Переваги «PROZORRO MARKET» для замовників
- 26 2.11. Як працює «PROZORRO MARKET»

27 РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ЗАКУПІВЕЛЬ

- 27 3.1. Уповноважена особа в закупівлях
- 27 3.2. Способи призначення УО
- 28 3.3. Повноваження УО
- 28 3.4. Робоча група
- 29 3.5. Вимоги до освіти та досвіду роботи УО
- 29 3.6. Тестування УО
- 30 3.7. Централізована закупівельна організація (ЦЗО)
- 31 3.8. Переваги передачі проведення закупівель ЦЗО
- 31 3.9. Як передати закупівлі ЦЗО

32	РОЗДІЛ 4. ОРГАНИ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ
32	4.1 Моніторинг закупівель органами фінансового контролю зміни
33	4.2. Оскарження моніторингу закупівель. Приклади судової практики
36	РОЗДІЛ 5. ПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ
36	5.1. Узагальнена практика типових причин оскарження публічних закупівель АМКУ
36	5.2. Практика АМКУ
43	5.3. Стаття 164-14 КУпАП. Порухення у сфері закупівель
43	5.4. Судова практика. За які порушення суди накладають штрафи?
48	РОЗДІЛ 6. КОРИСНА ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ ЗАМОВНИКІВ
48	6.1. Нове в розрахунку потреби в ліках та медичних виробках
48	6.2. Методики визначення очікуваної вартості предмета закупівлі
49	6.3. Інформація щодо відкритих державних реєстрів
50	6.4. Щодо контролю за дотриманням бюджетного законодавства у сфері закупівель
52	РОЗДІЛ 7. АНАЛІТИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ
52	7.1. Аналітичні інструменти для замовників
53	7.2. Медичний модуль аналітики ВІ PROZORRO
54	7.3. GMDN класифікатор медичних виробів в публічному модулі аналітики ВІ
55	7.4. Ризики учасника в публічному модулі аналітики ВІ
56	ДОДАТОК 1.
	Терміни оприлюднення документів та інформації під час здійснення закупівель до та після 19 квітня 2020 року
62	ДОДАТОК 2.
	Типові причини оскарження публічних закупівель
68	ДОДАТОК 3.
	Стаття 164-14 КУпАП. Порухення законодавства в сфері закупівель
71	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ

АНЦ	Аномально низька ціна тендерної пропозиції
АМКУ	Антимонопольний комітет України
Держаудитслужба	Державна аудиторська служби України
Казначейство	Державна казначейська служба України
ЄСЗ	Електронна система закупівель
ЄДР	Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань
Закон 922-VIII	Закон України «Про публічні закупівлі»
Нова редакція Закону	Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення публічних закупівель»
КМУ	Кабінет Міністрів України
МОЗ	Міністерство охорони здоров'я
Мінекономіки	Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України
ЄЗС	Національний класифікатор Єдиний закупівельний словник
Колегія АМКУ	Постійно діюча адміністративна колегія АМКУ з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель
РПЗ	Річний план закупівель
ТД	Тендерна документація
ТП	Тендерна пропозиція
ТК	Тендерний комітет
УО	Уповноважена особа (особи)
ЦЗО	Централізована закупівельна організація

ВСТУП

19 вересня 2019 року Верховна рада України ухвалила законопроект № 1076 про вдосконалення сфери публічних закупівель, який був підписаний Президентом України 16 жовтня 2019 року.

Нова редакція Закону набирає чинності наступного дня після його опублікування. 20 жовтня 2019 року Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення публічних закупівель» від 19.09.2019 № 114-IX набрав чинності.

Нова редакція Закону вводиться в дію через шість місяців з дня його опублікування, тобто з 19.04.2020 (Розділ X «Прикінцеві та перехідні положення»).

Термін у шість місяців потрібен для того, щоби привести нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом, а також здійснити роботи з технічної реалізації вимог законодавства в ЕСЗ.

Варто зазначити, що проєкт нової редакції Закону було розроблено для досягнення кількох цілей.

По-перше, з метою гармонізації правил публічних закупівель відповідно до стандартів Європейського Союзу в частині впровадження нових елементів регулювання публічних закупівель та вдосконалення чинних.

По-друге, з метою вдосконалення норм відповідно до практики, що склалася, а також усунення невідповідностей.

Зміни в новій редакції Закону спрямовані на:

- професіоналізацію сфери закупівель;
- урегулювання проблем допорогових закупівель (нова редакція Закону виводить з тіні понад чверть мільйона закупівель на рік);
- упровадження нових електронних інструментів;
- можливість виправлення помилок у тендерних пропозиціях учасників;
- боротьбу з недобросовісними учасниками;
- удосконалення процедури оскарження закупівель;
- посилення відповідальності за порушення у сфері закупівель.

УВАГА!

ТИМЧАСОВІ ЗМІНИ В ЗАКОНОДАВСТВІ, ПОВ'ЯЗАНІ З ЗАПОБІГАННЯМ ВИНИКНЕННЮ І ПОШИРЕННЮ КОРОНАВІРУСУ (COVID-19)

17 березня 2020 року Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» № 530-ІХ (далі – Закон № 530). Цим Законом передбачено зміни, що стосуються в тому числі й публічних закупівель.

Отже, Законом № 530-ІХ встановлено, що дія Закону «Про публічні закупівлі» (чинна та нова редакція) не поширюється на ті випадки, коли предметом закупівлі є товари, роботи чи послуги, необхідні для здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникнення і поширення, локалізації та ліквідації спалахів епідемій та пандемій коронавірусної хвороби (COVID-19). За результатами такої закупівлі в ЕСЗ замовник оприлюднює звіт про укладені договори, договір про закупівлю разом із усіма додатками до нього, а також звіт про виконання договору, відповідно до ст. 10 Закону.

Варто зазначити, що Законом про запобігання виникнення і поширення коронавірусу внесено зміни як в редакцію Закону № 922-VIII, так і в нову редакцію Закону «Про публічні закупівлі». Таким чином, **до 19 квітня звіт про укладений договір потрібно публікувати протягом 1 дня від дня укладання договору, а з 19 квітня звіт про договір про закупівлю потрібно опублікувати протягом 3 робочих днів від дня укладання договору.**

У разі недотримання вимог щодо публікації таких звітів, винні особи притягаються до відповідальності відповідно до Закону.

Перелік таких товарів, робіт чи послуг та порядок їхньої закупівлі затверджуються Кабінетом Міністрів України.

20 березня 2020 року КМУ прийняв відповідну **Постанову № 225**, яка регулює закупівлі, спрямовані на боротьбу з COVID-19. Окрім переліку товарів і послуг, що потрапляють під категорію таких закупівель, постанова містить новий порядок проведення закупівель.

Виявилось, що порядок не пришвидшує процедури закупівель, а навпаки, створює додаткові проблеми для закупників.

Відповідно до Постанови № 225, замовник повинен:

- внести до річного плану закупівель інформацію про закупівлю;
- завантажити інформацію щодо технічних та інших характеристик товару або послуги, вимог до учасника, ціни та терміну поставки;
- провести поза ЕСЗ переговори з потенційними учасниками;
- перевірити учасників на відповідність вимогам ст. 17 Закону, переконавшись, що немає підстав для відхилення;

УВАГА! ТИМЧАСОВІ ЗМІНИ В ЗАКОНОДАВСТВІ, ПОВ'ЯЗАНІ З ЗАПОБІГАННЯМ ВИНИКНЕННЮ І ПОШИРЕННЮ КОРОНАВІРУСУ (COVID-19)

- провести закупівлю не раніше, ніж через **48 годин** з моменту оприлюднення інформації про закупівлю в річному плані;
- оприлюднити звіт в ЕСЗ.

Таким чином, аби не порушити вимог Закону, **замовники повинні чекати 48 годин для закупівлі життєво необхідних товарів або послуг.**

Мінекономіки, замовники, бізнес та громадськість закликали КМУ внести зміни у Постанову та затвердити редакцію порядку, яку початково пропонував Департамент сфери публічних закупівель Мінекономіки. Відповідні зміни дозволять замовникам проводити закупівлі, спрямовані на боротьбу з COVID-19, за один день.

29 березня 2020 року КМУ вніс зміни до Постанови № 225. Було ухвалено нову редакцію порядку проведення закупівель, згідно з якою замовники:

- вносять інформацію до річного плану;
- укладають договір з обраним постачальником і не повинні чекати 48 годин;
- самостійно встановлюють критерії доброчесності та надійності постачальника, тобто не зобов'язані вимагати великої кількості документів від учасника.
- складають, затверджують та зберігають документи з питань закупівель;
- оприлюднюють в ЕСЗ звіт про укладений договір, договір з усіма додатками та звіт про його виконання.

Також було внесено зміни в перелік товарів, робіт і послуг, спрямованих на боротьбу з COVID-19 та закуповуються згідно з порядком. До переліку додали послуги з санітарно-гігієнічної обробки приміщень та послуги з перевезення персоналу.

Постановою КМУ від 8 квітня 2020 року № 269 було внесено зміни до Постанови № 225, а саме до переліку товарів, робіт і послуг, які спрямовані на боротьбу з COVID-19. Отже, було доповнено розділи «Лікарські засоби для надання медичної допомоги пацієнтам, хворим на COVID-19», «Медичне обладнання для закладів охорони здоров'я, що надають допомогу пацієнтам, хворим на COVID-19», «Медичні вироби для скринінгу хворих», «Розхідні матеріали для надання медичної допомоги пацієнтам, хворим на COVID-19», «Медичні вироби, лабораторне обладнання, розхідні матеріали, реагенти для лабораторних досліджень», а також додано розділ «Транспортні засоби для закладів охорони здоров'я системи екстреної медичної допомоги та санітарної авіації (авіаційної медицини)».

Постановою КМУ від 13 травня 2020 року № 376 було внесено зміни до Постанови КМУ № 225. Основне нововведення – уповноважена особа має публікувати на Prozorro інформацію про бенефіціарного власника юридичної особи, з якою замовник уклав договір про закупівлю. Також, слова і цифри «коронавірусної хвороби (COVID-19)» замінили словами і цифрами «гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2».

Звертаємо увагу, що Мінекономіки підготувало роз'яснення¹, в яких описано важливі нюанси та алгоритм дій щодо проведення закупівель, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19).

¹ лист Мінекономіки від 20.03.2020 року №3304-04/20005-06 / лист Мінекономіки від 25.03.2020 року №3304-04/20656-06 / лист Мінекономіки від 01.04.2020 року №3304-04/22081-06

РОЗДІЛ 1.

КЛЮЧОВІ ЗМІНИ

1.1. НОВІ ТЕРМІНИ

Ст. 1 нової редакції Закону передбачено такі нові терміни, як **аномально низька ціна тендерної пропозиції, вартість життєвого циклу, електронний каталог, технічна специфікація до предмета закупівлі, спрощена закупівля, пропозиція спрощеної закупівлі та переможець спрощеної закупівлі.**

Крім того, з'явилась окрема стаття (ст. 2 нової редакції Закону) щодо визначення замовників, а також введено категорії замовників.

1.2. ПОПЕРЕДНІ РИНКОВІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

У новій редакції Закону передбачено **проведення замовниками на етапі підготовки до тендеру ринкових консультацій** з метою аналізу ринку.

Таким чином, замовники можуть запитувати й отримувати рекомендації та інформацію від бізнесу.

Вказану інформацію замовники зможуть використовувати під час підготовки до проведення закупівлі, наприклад, у частині встановлення технічних вимог до предмета закупівлі, кваліфікаційних критеріїв до учасників, залучення широкого кола потенційних учасників.

Проте такі консультації не повинні призводити до порушення принципів здійснення публічних закупівель, закріплених у ст. 5 нової редакції Закону.

Консультації з ринком можуть проводитися наступним чином:

- через ЕСЗ шляхом надсилання запитань замовником та отримання відповідей від постачальників;
- шляхом організації зустрічей (круглі столи, бізнес-сніданки тощо) з потенційними учасниками.

Варто зазначити, що проведення замовником передтендерних консультацій не вважається участю бізнесу в підготовці вимог до тендерної документації.

1.3. ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЯ СФЕРИ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Професіоналізація сфери закупівель можлива в тому випадку, якщо організацією та проведенням закупівель будуть займатися особи, які мають достатній рівень знань у сфері публічних закупівель.

Новою редакцією Закону передбачено поступову відмову від ТК та остаточний перехід до УО з **1 січня 2022 року**.

Починаючи з **1 січня 2022 року** за закупівлі відповідальність нести будуть виключно УО. Проте до **01.01.2022 року** організацією та проведенням **процедур закупівель** може займатися ТК.

РОЗДІЛ 1. КЛЮЧОВІ ЗМІНИ

1.4. ПОРОГИ ЗАКУПІВЕЛЬ

² визначені п. 1-3 ч. 1 ст. 2 нової редакції Закону;

³ визначені п. 4 ч. 1 ст. 2 нової редакції Закону;

Нова редакція Закону передбачає звітування в системі від 1 копійки до встановлених Законом порогів, тобто інформація про всі закупівлі, незалежно від вартості предмета закупівлі, оприлюднюється в ЕСЗ.

Звичайні замовники ²	Замовники-монополісти ³	Яку закупівлю обрати
від 1 копійки до 50 тис. грн		Звіт про договір про закупівлю (з обов'язковим звітуванням в ЕСЗ) або Допорогові закупівлі Електронні каталоги Prozorro Market
від 50 тис. грн до 200 тис. грн (для товарів та послуг) від 50 тис. грн до 1,5 млн грн (для робіт)	від 50 тис. грн до 1 млн грн (для товарів та послуг) від 50 тис. грн до 5 млн грн (для робіт)	Спрощені закупівлі або Електронні каталоги Prozorro Market (після прийняття відповідної Постанови КМУ)
від 200 тис. грн до 133 тис. євро (для товарів та послуг) від 1,5 млн грн до 5 150 тис. євро (для робіт)	від 1 млн грн до 133 тис. євро (для товарів та послуг) від 5 млн грн до 5 150 тис. євро (для робіт)	Відкриті торги Конкурентний діалог Переговорна процедура закупівлі
від 133 тис. євро (для товарів та послуг) від 5 150 тис. євро (для робіт)		Відкриті торги з публікацією англійською мовою Торги з обмеженою участю Конкурентний діалог Переговорна процедура закупівлі Закупівлі за рамковими угодами

Для того, щоби Замовнику правильно обрати тип закупівлі, необхідно визначити предмети закупівлі та їхню орієнтовну очікувану вартість.

Порядок визначення предмета закупівлі регулюється Наказом Мінекономіки № 708 від 15 квітня 2020 року. Предметом закупівлі є товари, роботи чи послуги, що закуповуються Замовником у межах єдиної процедури закупівлі або спрощеної закупівлі, щодо яких Учасникам дозволяється подавати тендерні пропозиції або пропозиції на переговорах (у разі застосування переговорної процедури).

1.5. НОВА ПРОЦЕДУРА – ТОРГИ З ОБМЕЖЕНОЮ УЧАСТЮ

Нова редакція Закону передбачає нову конкурентну процедуру закупівель – **торги з обмеженою участю**, яка вводиться в дію через 12 місяців з дня опублікування Закону, тобто з **19 жовтня 2020 року**.

Торги з обмеженою участю застосовуються за потреби попередньої перевірки кваліфікації учасників та якщо вартість предмета закупівлі дорівнює або більше європорогів (для товарів і послуг – 133 тисячі євро; для робіт – 5 150 тисяч євро).

При використанні процедури торгів з обмеженою участю застосовуються всі кваліфікаційні критерії, які окреслені статтею 16 нової редакції Закону.

Торги з обмеженою участю проводяться у два етапи.

I етап передбачає кваліфікаційний відбір учасників, кількість яких повинна бути не менше чотирьох.

II етап передбачає, що за результатами відбору до участі буде запрошено не менше трьох учасників, які нададуть пропозиції. Подальший розгляд пропозицій відбуватиметься за алгоритмом аукціону відкритих торгів з публікацією англійською мовою.

1.6. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ПРОПОЗИЦІЙ

Знято обмеження на використання нецінових критеріїв, оскільки в новій редакції Закону відсутнє поняття «закупівля, яка має складний або спеціалізований характер».

Відповідно до нової редакції Закону (ч. 3 ст. 29), критеріями оцінки є:

- **ціна; або**
- **вартість життєвого циклу; або**
- **ціна/вартість життєвого циклу разом з іншими критеріями оцінки**, такими як: умови оплати, термін виконання, гарантійне обслуговування, передача технології та підготовка управлінських, наукових і виробничих кадрів, застосування заходів охорони навколишнього середовища.

Вартість життєвого циклу – це сукупність вартості предмета закупівлі або його частини (лота) та інших витрат, які нестиме безпосередньо замовник під час використання, обслуговування та припинення використання предмета закупівлі.

Вартість життєвого циклу розраховується відповідно до методики, встановленої у тендерній документації. Примірна методика затверджується Уповноваженим органом (Мінекономіки).

1.7. НОВІ КВАЛІФІКАЦІЙНІ КРИТЕРІЇ

У новій редакції Закону додано **кваліфікаційний критерій** – наявність фінансової спроможності, яка підтверджується фінансовою звітністю.

Якщо цей критерій встановлено, замовник не має права вимагати надання підтвердження обсягу річного доходу у розмірі більшому, ніж очікувана вартість предмета закупівлі.

РОЗДІЛ 1. КЛЮЧОВІ ЗМІНИ

Також законодавці передбачили, що учасники мають підтвердити досвід виконання **аналогічного (аналогічних)** за предметом закупівлі договору (договорів). У Законі 922-VIII було зазначено наявність документально підтвердженого досвіду виконання **аналогічного договору**, що призводило до різних трактувань цієї норми та створювало проблеми для замовників, які вимагали надання більше одного аналогічного договору від учасників, які оскаржували процедури закупівель через такі вимоги.

1.8. НОВІ ПІДСТАВИ ДЛЯ ВІДМОВИ УЧАСТІ У ПРОЦЕДУРІ ЗАКУПІВЛІ

У ст. 17 нової редакції Закону законодавці передбачили нові підстави для відмови в участі у процедурі закупівлі, а саме:

- учасник процедури закупівлі є особою, до якої застосовано санкцію у вигляді заборони на здійснення в неї публічних закупівель товарів, робіт і послуг відповідно до **Закону України «Про санкції»**;
- службова (посадова) особа учасника/фізична особа, яка є учасником, була згідно з законом притягнута до відповідальності за вчинення **правопорушення, пов'язаного з використанням дитячої праці чи будь-якими формами торгівлі людьми**;
- учасник процедури закупівлі має **заборгованість зі сплати податків і зборів (обов'язкових платежів)**, крім випадку, якщо такий учасник здійснив заходи щодо розстрочки та відтермінування виплати такої заборгованості у порядку та на умовах, визначених законодавством країни реєстрації такого учасника.

Крім того, замовник може прийняти **рішення про відмову в участі** у процедурі закупівлі, якщо **учасник не виконав своїх зобов'язань за раніше укладеним договором** про закупівлю з цим самим замовником, що призвело до його дострокового розірвання, і було застосовано санкції у вигляді штрафів та/або відшкодування збитків – **протягом трьох років від дати дострокового розірвання** такого договору.

1.9. 24 ГОДИНИ НА ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК

Згідно з практикою, що склалася в публічних закупівлях протягом декількох років, замовникам часто доводилося відхиляти найбільш економічно вигідні пропозиції учасників через незначні невідповідності вимогам ТД.

У новій редакції Закону учасникам надано можливість виправляти помилки. Це стосується саме конкурентних понадпорогових процедур закупівлі.

Замовник за результатами розгляду ТП учасника зобов'язаний звернутися через ЕСЗ до учасника шляхом розміщення повідомлення про усунення невідповідності в інформації та/або документах, поданих учасником у складі ТП, та зазначити, в чому саме полягає невідповідність.

Учасники мають виправити помилки **протягом 24 годин** шляхом завантаження через ЕСЗ уточнених або нових документів.

Учасником можуть бути виправлені лише наступні невідповідності:

- що підтверджують відповідність учасника процедури закупівлі кваліфікаційним критеріям, відповідно до ст. 16 цього Закону;

РОЗДІЛ 1. КЛЮЧОВІ ЗМІНИ

- на підтвердження права підпису ТП та/або договору про закупівлю.

Якщо учасник **протягом 24 годин** не виправляє невідповідності, замовник відхиляє його пропозицію.

1.10. АНОМАЛЬНО НИЗЬКА ЦІНА ТЕНДЕРНОЇ ПРОПОЗИЦІЇ (АНЦ)

Механізм АНЦ має на меті боротьбу з ціновим демпінгом, можливою недобросовісною конкуренцією та антиконкурентною поведінкою учасників.

АНЦ – це ціна (приведена ціна) найбільш економічно вигідної пропозиції за результатами аукціону, яка є меншою:

- на 40 або більше відсотків від середньоарифметичного значення ціни або приведеної ціни ТП інших учасників на початковому етапі аукціону, та/або
- на 30 або більше відсотків від наступної ціни або приведеної ціни пропозиції за результатами проведеного електронного аукціону.

АНЦ визначається автоматично ЕСЗ та **лише в конкурентних процедурах закупівлі**.

Варто зазначити, що в новій редакції Закону відсутній виключний перелік інформації або документів, які учасники можуть надавати в обґрунтування АНЦ.

Замовник **зобов'язаний** відхилити ТП учасника у разі ненадання обґрунтування АНЦ у встановлені терміни.

Замовник **може** відхилити ТП учасника у разі неналежного обґрунтування АНЦ.

1.11. УДОСКОНАЛЕННЯ ОСКАРЖЕННЯ ПРОЦЕДУР ЗАКУПІВЕЛЬ

⁴ Постанова КМУ від 22 квітня 2020 р. № 292

Новою редакцією Закону передбачено зміни, які стосуються порядку оскарження процедур закупівель. Це допоможе в боротьбі з «оскаржувальним тролінгом», оскільки значна кількість оскаржень була необґрунтованою та спрямованою на затягування проведення закупівель.

Що змінилося в оскарженні?

1. **Оплата** скарги здійснюється через ЕСЗ.
2. Плата за подання скарги **повертатиметься** суб'єкту оскарження у разі її задоволення або залишення її без розгляду Колегією АМКУ через усунення порушень замовником, а в інших випадках – перераховуватиметься до Державного бюджету України.
3. Розмір плати за скаргу, порядок здійснення плати та її повернення суб'єкту оскарження **визначається КМУ⁴**.
4. Скаргу **не може бути відкликано**, якщо її внесено до реєстру скарг;
5. **Оскарження багатолотових закупівель**. Якщо замовником у межах процедури закупівлі визначено частини предмета закупівлі (лоти), скарги подаються за кожним лотом окремо.

РОЗДІЛ 1. КЛЮЧОВІ ЗМІНИ

6. Можливість оскарження рішення замовника щодо відхилення всіх пропозицій та скасування процедури закупівлі.
7. Замовнику забороняється вчиняти будь-які дії та приймати будь-які рішення щодо процедури закупівлі, у тому числі рішення про скасування тендера в період оскарження.
8. Термін розгляду скарги становить 10 робочих днів з дати початку розгляду скарги (можливе продовження до 20 робочих днів).
9. За невиконання рішення АМКУ як органу оскарження, за результатами розгляду скарг відповідальність несе керівник замовника.

1.12. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ

У новій редакції Закону передбачено нововведення щодо відповідальності за порушення в сфері публічних закупівель.

По-перше, штраф за порушення норм Закону може бути накладено не тільки на службу (посадову) особу замовника та УО замовника, але й на керівника замовника.

По-друге, порушення були поділені на умовні групи: несуттєві та суттєві порушення.

До несуттєвих порушень належать:

- порушення порядку визначення предмета закупівлі;
- несвоєчасне надання або ненадання замовником роз'яснень щодо змісту тендерної документації;
- тендерну документацію складено із порушенням вимог закону;
- розмір забезпечення тендерної пропозиції, встановлений у тендерній документації, перевищує межі, визначені законом;
- неоприлюднення або порушення термінів оприлюднення інформації про закупівлі;
- ненадання інформації, документів у випадках, передбачених законом;
- порушення термінів розгляду тендерної пропозиції.

За такі порушення розмір штрафу знижено до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, що дорівнює 1 700 грн.

Штраф накладається на службу (посадову) особу замовника та уповноважену особу замовника органами державного фінансового контролю. Таким чином, органи фінансового контролю складатимуть протокол про адміністративне правопорушення та прийматимуть рішення щодо накладання штрафу.

До суттєвих порушень належать:

- придбання товарів, робіт і послуг до/без проведення процедур закупівель/спрощених закупівель відповідно до вимог закону;
- застосування конкурентного діалогу або торгів з обмеженою участю, або переговорної процедури закупівлі на умовах, непередбачених законом;
- невідхилення тендерних пропозицій, які підлягали відхиленню відповідно до закону;

РОЗДІЛ 1. КЛЮЧОВІ ЗМІНИ

- відхилення тендерних пропозицій на підставах, непередбачених законом або з порушенням вимог закону (безпідставне відхилення);
- укладання з учасником, який став переможцем процедури закупівлі, договору про закупівлю, умови якого не відповідають вимогам тендерної документації та/або тендерної пропозиції переможця процедури закупівлі;
- внесення змін до істотних умов договору про закупівлю у випадках, непередбачених законом;
- внесення неправдивих персональних даних до електронної системи закупівель та неоновлення у разі їхньої зміни;
- порушення термінів оприлюднення тендерної документації.

За такі порушення розмір штрафу збільшено від тисячі п'ятисот до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, що становить від 25 500 до 51 000 грн.

Органи державного фінансового контролю складатимуть протокол про адміністративне правопорушення. Штраф накладається на **службову (посадову) особу замовника та УО замовника** в судовому порядку. Розмір штрафу також встановлюється судом.

Крім того, законодавці окреслили відповідальність керівників за порушення норм Закону.

До таких порушень належать:

- невиконання рішення АМКУ як органу оскарження за результатами розгляду скарг суб'єктів оскарження.

За таке порушення розмір штрафу становить від двох до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 34 000 до 85 000 грн).

- укладання договорів, які передбачають оплату замовником товарів, робіт і послуг до/ без проведення процедур закупівель/спрощених закупівель, визначених законом.

За таке порушення розмір штрафу становить від двох до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 34 000 до 170 000 грн).

Штраф накладається на керівника замовника в судовому порядку. Розмір штрафу також встановлюється судом.

1.13. ЯК ЗАВЕРШУВАТИ ПРОЦЕДУРИ ЗАКУПІВЕЛЬ, РОЗПОЧАТИ ДО ВВЕДЕННЯ В ДІЮ НОВОЇ РЕДАКЦІЇ ЗАКОНУ, ТА ВИКОНУВАТИ УКЛАДЕНІ ДОГОВОРИ

⁵ лист
Мінекономіки
від 21.12.2019
№ 3304-04/
55553-06

Мінекономіки є Уповноваженим органом, який здійснює регулювання та реалізує державну політику у сфері закупівель.

Відповідно до своїх функцій, Мінекономіки підготувало перший узагальнений лист⁵ рекомендаційного характеру щодо набрання чинності та введення в дію нової редакції Закону.

Серед інших рекомендацій, у зазначеному листі Мінекономіки надало роз'яснення, як завершити процедури закупівель, розпочаті до введення в дію нової редакції Закону, та виконувати укладені договори.

РОЗДІЛ 1. КЛЮЧОВІ ЗМІНИ

Закупівлі до та після 19.04.2020

Процедури закупівель товарів, робіт і послуг, розпочаті до введення в дію цього Закону, завершуються відповідно до порядку, що діяв до введення цього Закону в дію (п. 5 Розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» нової редакції Закону).

Таким чином, процедури закупівель, що були розпочаті до 19.04.2020, замовники мають проводити згідно з вимогами Закону 922-VIII, а після 19.04.2020 – відповідно до вимог нової редакції Закону.

Виконання договорів, укладених до та після 19.04.2020

Договори про закупівлю, укладені у порядку та на умовах, установлених до введення в дію цього Закону, виконуються в повному обсязі до закінчення терміну, на який такі договори були укладені (п. 6 Розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» нової редакції Закону).

Таким чином, договори, які були укладені до 19.04.2020, замовники мають виконувати згідно з вимогами Закону 922-VIII, а після 19.04.2020 – відповідно до вимог нової редакції Закону.

Ті самі норми застосовуються щодо внесення змін до договорів, які були укладені до 19.04.2020.

Відповідно до роз'яснення Мінекономіки, договірні відносини регулюються Цивільним та Господарським кодексами України.

Договір є обов'язковим для виконання сторонами. Терміном договору є час, протягом якого сторони можуть здійснити свої права та виконати свої обов'язки.

Таким чином, якщо договір не припинив дію та прийняті сторонами зобов'язання не виконані, їхнє виконання має здійснюватися відповідно до умов договору та з дотриманням законодавства в цілому.

Варто зазначити, що, відповідно до ст. 58 Конституції України, закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи.

Надання зворотної дії є можливим у тому випадку, якщо це безпосередньо передбачено в законі або в іншому нормативно-правовому акті.

У новій редакції Закону такої норми не передбачено, відповідно, його дія не поширюється на правовідносини суб'єктів, які виникли до 19.04.2020.

1.14. ПЛАНУВАННЯ ЗАКУПІВЕЛЬ ВІДПОВІДНО ДО НОВОЇ РЕДАКЦІЇ ЗАКОНУ

Планування закупівель здійснюється на підставі наявної потреби у закупівлі товарів, робіт і послуг (ст. 4 нової редакції Закону).

Заплановані закупівлі включаються до РПЗ. Таким чином, замовник має розрахувати річну потребу в закупівлі товарів, робіт і послуг та запланувати її в річному плані.

У Законі 922-VIII замовник, відповідно до вартості предмета закупівлі, вносив інформацію в річний план та додаток до річного плану.

РОЗДІЛ 1. КЛЮЧОВІ ЗМІНИ

У новій редакції Закону поняття **додатку до річного плану не буде, є тільки річний план**. Отже, замовник зобов'язаний вносити до РПЗ інформацію щодо всіх закупівель, незалежно від вартості предмета закупівлі (**від 1 копійки**).

Варто врахувати, що також зазнали змін терміни оприлюднення в ЕСЗ річного плану та змін до нього. Замовник матиме на це **п'ять робочих днів** від дня затвердження річного плану та змін до нього (згідно з Законом 922-VIII, цей термін становив **5 календарних днів**).

Для закупівель, що здійснювалися відповідно до Закону 922-VIII, форму плану було затверджено наказом Мінекономіки № 490 від 22.03.2016 «Про затвердження форм документів у сфері публічних закупівель».

Відповідно до нових правил, інформація, яка має міститися в річному плані, зазначена саме в Законі. Отже, згідно з ч. 2 ст. 4 нової редакції Закону в РПЗ повинна міститися наступна інформація:

1. найменування, місцезнаходження та ідентифікаційний код замовника в ЄДР, його категорія;
2. назва предмета закупівлі із зазначенням коду за ЄЗС (у разі поділу на лот, відомості повинні зазначатися стосовно кожного лота) та назви відповідних класифікаторів предмета закупівлі і частин предмета закупівлі (лотів);
3. розмір бюджетного призначення та/або очікувана вартість предмета закупівлі;
4. код економічної класифікації видатків бюджету (для бюджетних коштів);
5. вид закупівлі (процедура закупівлі, спрощена закупівля, договір про закупівлю, укладений без використання ЕСЗ) та орієнтовний початок проведення;

У разі застосування рамкової угоди зазначається:

- термін дії рамкової угоди;
- сторона рамкової угоди (замовник або ЦЗО, яка проводить закупівлю в інтересах замовника);
- очікувана вартість з урахуванням усього запланованого терміну дії рамкової угоди.

1.15. НОВІ ТЕРМІНИ ОПРИЛЮДНЕННЯ ДОКУМЕНТІВ ТА ІНФОРМАЦІЇ

Терміни оприлюднення документів та інформації про закупівлі, які замовники розпочнуть **після 19.04.2020**, також зазнали змін. Детальну інформацію щодо **термінів оприлюднення інформації до та після 19 квітня 2020** наведено в Таблиці 1 Додатку 1 цього посібника.

ЗАКУПІВЛІ НА ДОПОРОГОВІ СУМИ

2.1. ЗВІТ ПРО ДОГОВІР ПРО ЗАКУПІВЛЮ

⁶Наказ ДП
Прозорро від
17.04.2020
№ 18

Варіанти закупівель відповідно до нової редакції Закону, якщо вартість предмета закупівлі є менше ніж 50 тис. грн:

- звіт про договір про закупівлю;
- допорогові закупівлі⁶;
- закупівля через електронні каталоги для закупівлі товарів (Prozorro Market).

У разі здійснення закупівель без використання ЕСЗ, замовник обов'язково оприлюднює в ЕСЗ відповідно до ст. 10 цього Закону звіт про договір про закупівлю, укладений без використання ЕСЗ (ст. 3 нової редакції Закону).

Звіт про договір про закупівлю, укладений без використання ЕСЗ, повинен містити наступну інформацію:

1. дата укладання та номер договору/документа (документів), що підтверджують придбання товару (товарів), робіт та послуги (послуг);
2. найменування, місцеперебування та ідентифікаційний код замовника в ЄДР, його категорія;
3. найменування (для юридичної особи) або ПІБ (за наявності) (для фізичної особи) постачальника товарів, виконавця робіт чи надавача послуг, з яким укладено договір про закупівлю;
4. ідентифікаційний код юридичної особи в ЄДР або реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта постачальника товарів, виконавця робіт чи надавача послуг;
5. місцеперебування (для юридичної особи) або місце проживання (для фізичної особи) постачальника товарів, виконавця робіт чи надавача послуг та номер телефону;
6. назва предмета закупівлі;
7. кількість, місце, термін поставки товарів, виконання робіт чи надання послуг;
8. ціна та термін виконання договору.

У звіті про договір про закупівлю, укладеному без використання ЕСЗ, може зазначатися інша інформація.

Звіт про договір про закупівлю оприлюднюється протягом трьох робочих днів від дня укладання договору про закупівлю (ст. 10 нової редакції Закону).

Якщо вартість предмета закупівлі є менше ніж 50 тис. грн, замовники за власним бажанням можуть проводити допорогову закупівлю або використовувати електронні каталоги (Prozorro Market).

2.2. СПРОЩЕНІ ЗАКУПІВЛІ

Спрощена закупівля – це придбання замовником товарів, робіт і послуг, вартість яких дорівнює або перевищує 50 тисяч гривень та є меншою за вартість, встановлену в пунктах 1 і 2 частини першої статті 3 цього Закону (ст. 1 нової редакції Закону).

Спрощені закупівлі регламентуються новою редакцією Закону (ст. 14).

Згідно з новою редакцією Закону, замовники зобов'язані проводити закупівлі товарів, робіт і послуг, вартість яких дорівнює або перевищує 50 тис. грн, шляхом використання ЕСЗ.

Крім того, забороняється придбання товарів, робіт і послуг до/без проведення спрощених закупівель та укладання договорів про закупівлю, які передбачають оплату замовником товарів, робіт і послуг до/без спрощених закупівель.

Замовник не має права ділити предмет закупівлі на частини з метою уникнення проведення спрощених закупівель.

2.3. ВАРТІСНІ МЕЖІ СПРОЩЕНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Ст. 3 нової редакції Закону визначено вартісні межі для проведення спрощених закупівель.

Звичайні замовники:

- від 50 до 200 тис. грн для закупівлі товарів та послуг;
- від 50 тис. грн до 1,5 млн грн для закупівлі робіт.

Замовники-монополісти:

- від 50 тис. грн до 1 млн грн для закупівлі товарів та послуг;
- від 50 тис. грн до 5 млн грн для закупівлі робіт.

2.4. ХТО ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ПРОВЕДЕННЯ СПРОЩЕНОЇ ЗАКУПІВЛІ

Відповідальною за організацію та проведення процедури закупівлі/спрощеної закупівлі є УО (ст. 11 нової редакції Закону).

Визначення понять спрощеної закупівлі та УО наведено у п. 28 і 35 ч. 1 ст. 1 нової редакції Закону. Порядок проведення спрощеної закупівлі передбачено ст. 14 нової редакції Закону.

Водночас прикінцевими та перехідними положеннями розділу X нової редакції Закону зазначено, що до 1 січня 2022 року замовник може утворювати ТК для організації та проведення процедур закупівель.

Процедурами закупівель є відкриті торги, торги з обмеженою участю, конкурентний діалог, переговорна процедура закупівлі (ст. 13 нової редакції Закону).

Таким чином, відповідальною за організацію та проведення спрощеної закупівлі з 19 квітня 2020 року є виключно УО.

Відповідальними за організацію та проведення процедур закупівель з 19 квітня 2020 року є УО/ТК.

РОЗДІЛ 2. ЗАКУПІВЛІ НА ДОПОРОГОВІ СУМИ

Відповідальною за організацію та проведення процедур закупівель/спрощеної закупівлі з 01 січня 2022 року є уповноважена особа.

2.5. ЕТАПИ ПРОВЕДЕННЯ СПРОЩЕНОЇ ЗАКУПІВЛІ

1. Оголошення

Оголошення про проведення спрощеної закупівлі разом з **проектом договору про закупівлю** оприлюднюються замовником **не пізніше ніж за 6 робочих днів** до кінцевого терміну подання пропозицій.

Що замовник зобов'язаний зазначити в оголошенні про проведення спрощеної закупівлі:

- найменування, місцезнаходження та ідентифікаційний код замовника в ЄДР, його категорію;
- назву предмета закупівлі із зазначенням коду за ЄЗС (у разі поділу на лоти такі відомості повинні зазначатися стосовно кожного лота) та назви відповідних класифікаторів предмета закупівлі і частин предмета закупівлі (лотів) (за наявності);
- інформацію про технічні, якісні та інші характеристики предмета закупівлі;
- кількість та місце поставки товарів або обсяг і місце виконання робіт чи надання послуг;
- термін поставки товарів, виконання робіт, надання послуг;
- умови оплати;
- очікувану вартість предмета закупівлі;
- період уточнення інформації про закупівлю;
- кінцевий термін подання пропозицій;
- перелік критеріїв та методику оцінки пропозицій із зазначенням питомої ваги критеріїв;
- розмір та умови надання забезпечення пропозицій учасників (якщо замовник вимагає його надати);
- розмір та умови надання забезпечення виконання договору про закупівлю (якщо замовник вимагає його надати);
- розмір мінімального кроку пониження ціни під час електронного аукціону в межах від 0,5 відсотка до 3 відсотків або в грошових одиницях очікуваної вартості закупівлі.

Крім того, в оголошенні про проведення спрощеної закупівлі, замовник має право зазначити іншу інформацію, при цьому ні оголошення, ні вимоги до предмета закупівлі не повинні містити вимог, які обмежують конкуренцію та призводять до дискримінації учасників.

2. Період уточнення інформації

Період уточнення інформації триває **не менше 3 робочих днів**.

Протягом цього періоду учасники мають право звернутися до замовника за роз'ясненням щодо інформації, зазначеної в оголошенні, та/або з вимогою щодо усунення порушення.

РОЗДІЛ 2. ЗАКУПІВЛІ НА ДОПОРОГОВІ СУМИ

У свою чергу, замовник **протягом 1 робочого дня** з дня їх оприлюднення зобов'язаний надати роз'яснення на звернення учасників спрощеної закупівлі та/або внести зміни до оголошення про проведення спрощеної закупівлі, та/або вимог до предмета закупівлі.

Зміни до оголошення про проведення спрощеної закупівлі та/або вимог до предмета закупівлі замовник оприлюднює **протягом 1 дня** від дня прийняття рішення про їх внесення. У разі внесення таких змін, термін для подання пропозицій продовжується замовником **не менше ніж на 2 робочі дні**.

Також замовник має право внести зміни до оголошення та/або вимог до предмета закупівлі з власної ініціативи. Проте він має це зробити до початку терміну подання пропозицій учасниками. Зміни замовник має розмістити та відобразити в ЕСЗ у вигляді нової редакції документів.

3. Подання пропозицій учасниками

Після закінчення терміну періоду уточнення інформації пропозиції подаються учасниками в електронному вигляді шляхом заповнення електронних форм з окремими полями, де зазначається інформація про ціну та інші критерії оцінки (у разі їх встановлення замовником), шляхом завантаження необхідних документів через ЕСЗ, що підтверджують відповідність вимогам, визначеним замовником.

Кожен учасник має право подати лише одну пропозицію, у тому числі до визначеної в оголошенні частини предмета закупівлі (лота). Пропозиції учасників, що подані після закінчення терміну їхнього подання, ЕСЗ не приймаються.

4. Проведення електронного аукціону

Спрощена закупівля із застосуванням електронного аукціону проводиться відповідно до статті 30 нової редакції Закону. Електронний аукціон полягає в повторювальному процесі пониження цін або приведення цін, що проводиться у три етапи.

Спрощена закупівля із застосуванням електронного аукціону відбувається, якщо було подано не менше двох пропозицій.

Якщо було подано тільки одну пропозицію, ЕСЗ після закінчення терміну подання пропозицій автоматично переходить до етапу розгляду на відповідність умовам, визначеним в оголошенні про проведення спрощеної закупівлі, та вимогам до предмета закупівлі пропозиції учасника.

5. Розгляд пропозиції учасника

Якщо було подано дві пропозиції та/або більше, розгляд пропозицій розпочинається після проведення аукціону, починаючи з пропозиції учасника, яка за результатами аукціону визначена найбільш економічно вигідною.

Термін розгляду **не повинен перевищувати 5 робочих днів** з дня завершення аукціону.

У разі відхилення найбільш економічно вигідної пропозиції, замовник приступає до розгляду наступної пропозиції учасника, який за результатами аукціону надав наступну найбільш економічно вигідну пропозицію. Замовник при розгляді пропозиції **не повинен перевищувати 5 робочих днів**.

Замовник відхиляє пропозицію учасника, якщо:

1. пропозиція не відповідає умовам, визначеним в оголошенні про проведення спрощеної закупівлі, та вимогам до предмета закупівлі;

РОЗДІЛ 2. ЗАКУПІВЛІ НА ДОПОРОГОВІ СУМИ

2. учасник не надав забезпечення пропозиції, якщо таке забезпечення вимагалось замовником;
3. учасник, який визначений переможцем спрощеної закупівлі, відмовився від укладання договору про закупівлю;
4. якщо учасник протягом одного року до дати оприлюднення оголошення про проведення спрощеної закупівлі відмовився від підписання договору про закупівлю (у тому числі через неукладання договору з боку учасника) понад два рази із замовником, який проводить таку спрощену закупівлю.

Остання причина для відхилення є новою, в редакції Закону 922-VIII не було передбачено такої підстави. Таким чином, нова підстава є додатковим убезпеченням замовників від недоброчесних постачальників.

Замовник протягом 1 дня від дати прийняття рішення оприлюднює в ЕСЗ інформацію про відхилення пропозиції учасника. При цьому ЕСЗ автоматично надсилає таку інформацію учаснику, пропозиція якого відхилена.

Учасник, якого відхилили, має право звернутися до замовника з вимогою надати додаткову аргументацію щодо причин невідповідності його пропозиції умовам.

Замовник зобов'язаний надати відповідь учаснику не пізніше ніж через 3 робочих дні від дня надходження такого звернення.

6. Визначення переможця та укладення договору про закупівлю

За результатами розгляду пропозиції замовник визначає переможця. Протягом 1 дня від дня прийняття рішення про визначення переможця, замовник оприлюднює в ЕСЗ повідомлення про намір укласти договір про закупівлю.

Замовник укладає договір про закупівлю з учасником-переможцем спрощеної закупівлі не пізніше ніж через 20 днів з дня прийняття рішення про намір укласти договір про закупівлю. Договір про закупівлю укладається згідно з вимогами ст. 41 нової редакції Закону.

Замовник має оприлюднити договір про закупівлю та всі додатки до нього протягом 3 робочих днів від дня його укладання.

7. Розміщення звіту про результати проведення закупівлі

Звіт про результати проведення закупівлі автоматично формується ЕСЗ та оприлюднюється протягом 1 дня після того, як замовник оприлюднив договір про закупівлю в ЕСЗ або скасував спрощену закупівлю, чи її було визнано такою, що не відбулася.

2.6. СКАСУВАННЯ СПРОЩЕНОЇ ЗАКУПІВЛІ

Замовник скасовує спрощену закупівлю, якщо:

1. відсутня подальша потреба в закупівлі товарів, робіт і послуг;
2. неможливо усунути порушення, що виникли через виявлені порушення законодавства з питань публічних закупівель;
3. скорочені видатки на здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг.

РОЗДІЛ 2. ЗАКУПІВЛІ НА ДОПОРОГОВІ СУМИ

Повідомлення про скасування закупівлі замовник оприлюднює протягом одного робочого дня від дня прийняття рішення про скасування.

Спрощена закупівля автоматично скасовується ЕСЗ у разі:

1. відхилення всіх пропозицій згідно з частиною 13 цієї статті;
2. відсутності пропозицій учасників для участі в ній.

Повідомлення про скасування закупівлі оприлюднюється ЕСЗ протягом одного робочого дня від дня автоматичного скасування спрощеної закупівлі.

2.7. ОСКАРЖЕННЯ СПРОЩЕНОЇ ЗАКУПІВЛІ

З метою захисту своїх прав, учасник спрощеної закупівлі може звернутися до замовника та/або до органу, що здійснює контроль над замовником, або до суду.

Рішення та дії замовника можуть бути оскаржені учасником спрощеної закупівлі в судовому порядку.

Таким чином, **оскаржувати спрощену закупівлю в АМКУ як органі оскарження учасник не може, оскільки в АМКУ оскаржуються тільки процедури закупівель** (ст. 18 нової редакції Закону). Виключний перелік процедур закупівель визначено у ст. 13 нової редакції Закону. До них належать відкриті торги, торги з обмеженою участю, конкурентний діалог та переговорна процедура.

2.8. ВИПАДКИ, КОЛИ НЕ ПРОВОДЯТЬСЯ СПРОЩЕНІ ЗАКУПІВЛІ

Ч. 7 ст. 3 нової редакції Закону визначено випадки, коли закупівля товарів, робіт і послуг здійснюється без застосування порядку проведення спрощених закупівель, а саме:

1. якщо було двічі скасовано спрощену закупівлю через відсутність учасників (предмет закупівлі, його технічні та якісні характеристики, вимоги до учасника не повинні відрізнятися від тих, що були визначені замовником в оголошенні про спрощену закупівлю);
2. якщо роботи, товари чи послуги можуть бути виконані, поставлені чи надані виключно певним суб'єктом господарювання за наявності одного з таких випадків:
 - предмет закупівлі полягає у створенні або придбанні витвору мистецтва або художнього виконання;
 - укладання договору про закупівлю з переможцем архітектурного або мистецького конкурсу;
 - відсутність конкуренції з технічних причин;
 - існує необхідність захисту прав інтелектуальної власності;
 - укладення договору про закупівлю з постачальником «останньої надії» на постачання електричної енергії або природного газу;
3. якщо існує нагальна потреба у здійсненні закупівлі у зв'язку із:
 - виникненням об'єктивних обставин, що унеможливають дотримання замовниками термінів для проведення спрощеної закупівлі;

РОЗДІЛ 2. ЗАКУПІВЛІ НА ДОПОРОГОВІ СУМИ

- оскарженням прийнятих рішень, дій чи бездіяльності замовника після оцінки тендерних пропозицій учасників, у обсязі, що не перевищує 20 відсотків від очікуваної вартості тендеру, що оскаржується;
 - розірванням договору про закупівлю з вини учасника на термін, достатній для проведення тендеру, в обсязі, що не перевищує 20 відсотків суми, визначеної в договорі про закупівлю, який розірваний з вини такого учасника;
4. якщо після укладення договору про закупівлю у замовника виникла необхідність у постачанні додаткового обсягу товару у того самого постачальника, якщо в разі зміни постачальника замовник був би вимушений придбати товар з іншими технічними характеристиками, що призвело би до виникнення несумісності, пов'язаної з експлуатацією і технічним обслуговуванням;
 5. якщо після укладення договору про закупівлю у замовника виникла необхідність закупівлі додаткових аналогічних робіт чи послуг у того самого учасника;
 6. якщо здійснюється закупівля послуг з адвокатської діяльності;
 7. якщо закупівля товарів здійснюється з використанням електронного каталогу;
 8. якщо закупівля товарів і послуг здійснюється у підприємств громадських організацій людей з інвалідністю.

У разі здійснення закупівлі без застосування порядку проведення спрощених закупівель, замовник обов'язково оприлюднює в ЕСЗ звіт про договір про закупівлю, укладений без використання ЕСЗ.

2.9. ЕЛЕКТРОННІ КАТАЛОГИ «PROZORRO MARKET»

1 березня 2019 року ДП «Прозорро», ДУ «Професійні закупівлі», ДП «Медичні закупівлі України» та представники електронних майданчиків підписали Меморандум щодо реалізації пілотного проєкту «Електронні каталоги».

Відповідно до вказаного Меморандуму, ДУ «Професійні закупівлі» було визначено Адміністратором електронного каталогу.

У пілотному проєкті було передбачено наповнення Адміністратором електронного каталогу товарів відповідно до переліку кодів ЄЗС ДК 021:2015, до яких постачальники зможуть додавати свої товари.

ДУ «Професійні закупівлі» формує та супроводжує систематизовану базу актуальних пропозицій в ЕСЗ, поданих постачальниками, які пройшли кваліфікацію для участі у електронному каталозі «Prozorro Market».

Наказом ДП «Прозорро» № 16 від 22.04.2019 року було затверджено Інструкцію з використання е-каталогу Prozorro-market.

Відповідно до нової редакції Закону, **електронні каталоги** використовуються замовником з **метою** відбору постачальника товару (товарів), вартість якого (яких) є меншою за вартість, що її встановлено у пунктах 1 і 2 частини першої статті 3 цього Закону.

РОЗДІЛ 2. ЗАКУПІВЛІ НА ДОПОРОГОВІ СУМИ

Електронний каталог – систематизована база актуальних пропозицій, що формується та супроводжується ЦЗО в ЕСЗ та використовується замовником з метою відбору постачальника товару (товарів), вартість якого (яких) є меншою за вартість, що її встановлено у п. 1 і 2 ч. 1 ст. 3 цього Закону (ст. 1 нової редакції Закону).

У разі здійснення закупівель товарів, робіт і послуг, вартість яких не перевищує 50 тис. грн, замовник повинен дотримуватися принципів здійснення публічних закупівель та може використовувати ЕСЗ, у тому числі електронні каталоги для закупівлі товарів.

Використовувати електронні каталоги (Prozorro Market) можна в наступних випадках:

1. якщо вартість предмета закупівлі не перевищує 50 тис. грн;
2. якщо вартість предмета закупівлі дорівнює або перевищує 50 тис. грн та є меншою за встановлені Законом пороги (після прийняття відповідної Постанови КМУ):

Звичайні замовники:

- від 50 до 200 тис. грн для закупівлі товарів.

Замовники-монополісти:

- від 50 тис. грн до 1 млн грн для закупівлі товарів.

У разі створення електронних каталогів, їх формують і супроводжують виключно ЦЗО (ст. 11 нової редакції Закону).

Структура, порядок формування та використання електронних каталогів визначається Кабінетом Міністрів України.

2.10. ПЕРЕВАГИ «PROZORRO MARKET» ДЛЯ ЗАМОВНИКІВ

Електронний каталог «Prozorro Market» – це зручний інструмент для здійснення закупівель державними замовниками товарів широкого вжитку на суми, які не перевищують пороги, встановлені Законом.

Основні переваги:

- швидкість;
- зручність;
- мінімальні ризики.

Закупівлі через «Prozorro Market» відбуваються, як в інтернет-магазині. Замовник у каталогах на електронних майданчиках обирає необхідний йому товар та постачальника, в якого хоче його придбати, укладає договір та отримує товар. Таким чином, використання «Prozorro Market» дозволяє провести закупівлю швидко, а вибір товарів та постачальників в одному місці є досить зручним.

Крім того, закупівлі через електронні каталоги мають мінімальну ризиковість, оскільки «Prozorro Market» адмініструється ДУ «Професійні закупівлі».

Що робить ДУ «Професійні закупівлі»:

- визначає перелік товарів та послуг, що включаються до електронних каталогів;
- визначає технічні вимоги до предмета закупівлі;

РОЗДІЛ 2. ЗАКУПІВЛІ НА ДОПОРОГОВІ СУМИ

- проводить кваліфікаційний відбір постачальників;
- перевіряє відповідність запропонованого товару технічним вимогам;
- включає/виключає постачальника чи товар з е-каталогу.

Таким чином, замовник позбавлений необхідності оголошувати закупівлю, готувати ТД, проводити кваліфікацію постачальників та перевіряти їхні пропозиції на відповідність встановленим вимогам.

2.11. ЯК ПРАЦЮЄ «PROZORRO MARKET»

Замовник через електронний майданчик заходить у каталог товарів, обирає необхідну йому категорію. За допомогою фільтрів та відповідно до необхідних технічних характеристик, замовник обирає товар, який йому потрібен.

Після вибору товару замовнику буде запропоновано кілька постачальників, які можуть продати йому цей товар, а також буде зазначено інформацію про постачальника, ціну товару, умови поставки та інше.

Замовник обирає постачальника, в якого хоче придбати товар, додає цей товар у кошик та натискає кнопку «Купити». Замовник також може продовжити покупки.

Натискаючи «Купити», замовник формує чернетку звіту про укладений договір. Після формування чернетки, постачальник через особистий кабінет на електронному майданчику отримує повідомлення про замовлення товару. Постачальник має зв'язатися з замовником протягом двох робочих днів.

Поза ЕСЗ замовник та постачальник укладають договір про закупівлю. Уклавши договір, замовник в ЕСЗ зазначає інформацію про договір (інформація про постачальника, умови оплати, терміни поставки та інше). Крім того, замовник змінює статус звіту про укладений договір з «чернетки» на «опубліковано» та накладає ЕЦП/КЕП.

Наразі в електронних каталогах вже представлені наступні найпопулярніші серед державних замовників товари:

- офісне устаткування та різне приладдя;
- комп'ютерне обладнання;
- машини для обробки даних;
- фотокопіювальне та поліграфічне обладнання для офсетного друку;
- фармацевтична продукція;
- медичні матеріали;
- нафта і дистилати;
- інше.

З повним переліком товарів, представлених у Prozorro Market, замовник може ознайомитися на електронних майданчиках або на **офіційному сайті ЦЗО**.

Prozorro Market продовжують активно розвивати, до каталогів додають нові групи товарів, нові постачальники проходять кваліфікацію.

РОЗДІЛ 3.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ЗАКУПІВЕЛЬ

3.1. УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА

Новою редакцією Закону передбачено поступову відмову від ТК та перехід до УО з **1 січня 2022 року**. Таким чином, організацією та проведенням процедур закупівель ТК зможе займатися з **19.04.2020** та до **01.01.2022 року**.

Починаючи з **1 січня 2022 року**, відповідальною за організацію та проведення процедури закупівлі/спрощеної закупівлі може бути виключно УО.

УВАГА! Проводити спрощені закупівлі, починаючи з **19.04.2020**, повинна тільки УО. Законом не забороняється члену ТК бути УО.

Уповноважена особа (особи) – це службова (посадова) чи інша особа, яка є працівником замовника і визначена відповідальною за організацію та проведення процедур закупівлі/спрощених закупівель згідно з цим Законом на підставі власного розпорядчого рішення замовника або трудового договору (контракту).

3.2. СПОСОБИ ПРИЗНАЧЕННЯ УО

Відповідно до ст. 11 нової редакції Закону, **УО визначається або призначається замовником у один із наступних способів:**

1. шляхом покладання додаткових обов'язків на штатного працівника;
2. шляхом введення до штатного розпису окремої посади;
3. шляхом укладання трудової угоди (контракту).

УВАГА! Не може бути визначена уповноваженою особою, залучена замовником за договором про надання послуг для проведення процедур закупівель/спрощених закупівель (ч. 4 ст. 11 нової редакції Закону).

Перший спосіб передбачає додаткове навантаження на штатного працівника, який вже працює в замовника. Варто зазначити, що, згідно з законодавством, за додаткову роботу такому працівнику має нараховуватися відповідна доплата.

Такий спосіб буде прийнятним для замовників, які проводять невелику кількість процедур закупівель на рік і не потребують окремого штатного працівника для виконання функцій УО.

Другий спосіб передбачає введення до штату окремої посади. Наприклад, фахівця з публічних закупівель, який буде відповідальним за проведення закупівель.

Такий спосіб буде прийнятним для замовників, які проводять понад 10 процедур закупівель на рік. Відповідно, доцільніше мати окремого працівника для організації та проведення

РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ЗАКУПІВЕЛЬ

закупівель, ніж покладати додаткове навантаження на інших працівників.

Третій спосіб передбачає укладення трудової угоди (контракту).

Такий спосіб буде прийнятним для замовників, які проводять складні закупівлі, та, як правило, вже мають у штаті працівника(ів), відповідального(их) виключно за організацію та проведення закупівель (наприклад, фахівця з закупівель) або цілі закупівельні відділи.

Проте, у випадку, коли замовникам необхідно провести складні закупівлі, вони можуть укласти договір (контракт) із фахівцем у відповідній сфері, який буде відповідальним за організацію та проведення таких закупівель.

Замовник самостійно обирає найбільш прийнятний для нього спосіб визначення або призначення УО.

Звертаємо увагу, що нова редакція Закону не обмежує замовників щодо кількості призначених УО. Проте підкреслює, що призначення декількох УО є можливим, якщо кожна з таких осіб буде відповідальною за організацію та проведення конкретних процедур закупівель/спрощених закупівель.

Таким чином, замовник самостійно визначає їхню кількість, залежно від власних потреб та навантаження, а також розмежує їхні повноваження та обов'язки.

УВАГА! Для полегшення розрахунку необхідної кількості УО, замовники можуть користуватися Калькулятором розрахунку уповноважених осіб, розробленим фахівцями Київської школи економіки. Калькулятор доступний за посиланням.

3.3. ПОВНОВАЖЕННЯ УО

Згідно з п. 10. ст. 11 нової редакції Закону, УО виконує наступні функції:

1. планує закупівлі та формує річний план закупівель в ЕСЗ;
2. здійснює вибір процедури закупівлі;
3. проводить процедури закупівель/спрощені закупівлі;
4. забезпечує рівні умови для всіх учасників, об'єктивний та чесний вибір переможця закупівлі;
5. забезпечує складання, затвердження та зберігання відповідних документів, визначених цим Законом;
6. забезпечує оприлюднення в ЕСЗ інформації відповідно до вимог цього Закону;
7. здійснює інші дії, передбачені цим Законом.

Усі рішення оформлюються протоколом за підписом УО із зазначенням дати прийняття рішення.

3.4. РОБОЧА ГРУПА

Новою редакцією Закону передбачено, що за необхідності УО може залучати інших працівників замовника.

РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ЗАКУПІВЕЛЬ

Отже, за рішенням замовника може бути створено робочу групу з працівників, як допомогу УО для підготовки ТД або розгляду ТП учасників.

Створення робочої групи є доцільним, якщо УО не має достатніх знань щодо предмета закупівлі, його технічних характеристик тощо. Таким чином, інші працівники, які є фахівцями в певній сфері, зможуть надати консультації УО як під час підготовки ТД, так і під час розгляду пропозицій учасників закупівлі.

У разі створення робочої групи, УО є її головою та організовує її роботу. Зауважимо, що рішення робочої групи має дорадчий характер, усі рішення ухвалюються виключно УО.

Створення робочої групи є правом, а не обов'язком замовника. Таким чином, замовник самостійно приймає рішення щодо необхідності її створення у кожному окремому випадку.

3.5. ВИМОГИ ДО ОСВІТИ ТА ДОСВІДУ РОБОТИ УО

Новою редакцією Закону визначено, що **УО повинна мати вищу освіту**, як правило юридичну або економічну освіту. Проте обов'язковою умовою є тільки факт наявності вищої освіти. Відповідно, УО може бути призначено особою, яка має не тільки юридичну або економічну освіту, але й будь-яку іншу.

Нова редакція Закону не містить норм щодо обов'язкової наявності досвіду роботи УО.

Вимогу щодо обов'язку УО мати не менше двох років досвіду роботи у сфері закупівель зазначено у примірному Положенні про тендерний комітет або Уповноважену особу (затверджено Наказом Мінекономіки від 30.03.2016 № 557).

Проте Положення Мінекономіки є рекомендаційним, а тому необов'язковим до виконання.

Таким чином, замовник, приймаючи Положення про тендерний комітет або Уповноважену особу, не зобов'язаний зазначати пункт щодо її досвіду роботи.

3.6. ТЕСТУВАННЯ УО

Зміни в новій редакції Закону спрямовані на професіоналізацію сфери закупівель. У зв'язку з цим, законодавці передбачили, що УО підтверджує свій рівень володіння знаннями у сфері публічних закупівель шляхом проходження тестування.

Тестування буде безкоштовним та проходитиме на вебпорталі Уповноваженого органу. Порядок організації тестування УО також визначатиметься Уповноваженим органом.

Коли УО має пройти тестування?

УО підтверджують рівень володіння знаннями у сфері публічних закупівель **до 1 січня 2022 року** (розділ 4 Прикінцевих положень нової редакції Закону).

Нова редакція Закону також зазначає, що УО можуть пройти навчання щодо здійснення публічних закупівель, у тому числі й дистанційно через інтернет.

Отже, УО мають достатньо часу для вдосконалення знань у сфері публічних закупівель та підготовки до обов'язкового тестування.

3.7. ЦЕНТРАЛІЗОВАНА ЗАКУПІВЕЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ (ЦЗО)

Замовник може здійснити закупівлю товару та/або послуги через ЦЗО (ст. 11 нової редакції Закону).

У такому випадку, ЦЗО набуває усіх прав та обов'язків замовників, що визначені цим Законом, а також несе відповідальність згідно із законами України. Вибір ЦЗО замовником для організації та проведення закупівлі в його інтересах не є публічною закупівлею в розумінні нової редакції Закону.

Замовник укладає договір про закупівлю з переможцем процедури закупівлі за результатами тендеру та/або з переможцем відбору/конкурентного відбору закупівлі за рамковою угодою, що були здійснені в його інтересах ЦЗО.

Особливості створення та діяльності ЦЗО встановлюються Кабінетом Міністрів України. Наразі створення та діяльність ЦЗО визначені Постановою КМУ від 27.12.2018 № 1216 «Про особливості створення та діяльності централізованих закупівельних організацій».

ЦЗО можуть визначатися державна установа, державне підприємство за рішенням КМУ та комунальна установа, комунальне підприємство за рішенням органу місцевого самоврядування.

ДУ «Професійні закупівлі» є першою ЦЗО в Україні, яка отримала такий статус з моменту прийняття розпорядження КМУ від 25 вересня 2019 № 846-р «Про визначення державної установи «Професійні закупівлі» централізованою закупівельною організацією» зі змінами відповідно до Розпорядження КМУ від 27 грудня 2019 року № 1407-р «Про внесення змін до розпорядження КМУ від 25 вересня 2019 року № 846» (далі – Розпорядження).

Зазначеним Розпорядженням затверджено перелік замовників, в інтересах яких проведення тендерів та закупівель за рамковими угодами через ЦЗО є обов'язковим, а також перелік товарів, закупівля яких через ЦЗО є обов'язковою.

Відповідно до Розпорядження від 1 березня 2020, ЦЗО проводить тендери та закупівлі за рамковими угодами за рахунок коштів державного бюджету для: Господарсько-фінансового департаменту Секретаріату КМУ, МВС, Мінекоенерго, МЗС, Мінінфраструктури, МКМС, Міноборони, МОН, МОЗ, Мінрегіону, Мінекономіки, Мінсоцполітики, Мінветеранів, Мінфіну, Мінцифри, Мін'юсту.

Для цих замовників ЦЗО закуповують нафту і дистилати, офісне устаткування та різне приладдя, машини для обробки даних (апаратна частина), комп'ютерне обладнання.

З 01.09.2020 ЦЗО буде проводити тендери та закупівлі за рамковими угодами для органів виконавчої влади та окремих замовників відповідно до переліку, встановленого в Розпорядженні, до якого наразі включено 67 замовників. Перелік товарів має бути розширено.

Розпорядженням також визначено винагороду ЦЗО за організацію та проведення тендеру товарів і послуг, крім товарів, закупівля яких через ЦЗО є обов'язковою.

Отже, розмір винагороди для ЦЗО становить:

- 3% суми договору, якщо очікувана вартість закупівлі становить не більше 10 млн грн;
- 2% суми договору, якщо очікувана вартість закупівлі становить не більше 50 млн грн;
- 1% суми договору, якщо очікувана вартість закупівлі становить не більше 100 млн грн;
- 0,5% суми договору, якщо очікувана вартість закупівлі становить понад 100 млн грн.

Варто зазначити, що ДУ «Професійні закупівлі» проводить процедури закупівель в інтересах замовників як загальнодержавного, так і місцевого рівня.

3.8. ПЕРЕВАГИ ПЕРЕДАЧІ ПРОВЕДЕННЯ ЗАКУПІВЕЛЬ ЦЗО

1. Економія часу, фінансових та людських ресурсів на підготовку та проведення закупівель.
2. Закупівлі проводять висококваліфіковані досвідчені фахівці.
3. Уникнення можливих звинувачень в дискримінації та корупції.
4. Зменшення кількості перевірок та відсутність адміністративної відповідальності за порушення законодавства про закупівлі.

Замовник може передати ЦЗО закупівлі для проведення за процедурами відкритих торгів, конкурентного діалогу та закупівлі за рамковими угодами.

3.9. ЯК ПЕРЕДАТИ ЗАКУПІВЛІ НА ЦЗО

⁷Рисунок взято з офіційного сайту ДУ «Професійні закупівлі»

Як вже було зазначено, замовник може здійснити закупівлю товару та/або послуги через ЦЗО. Чіткий алгоритм дій щодо передачі закупівлі на ЦЗО представлено на рис. 3.1.⁷

Рис. 3.1. Як передати закупівлі на ЦЗО

ОРГАНИ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

4.1. МОНІТОРИНГ ЗАКУПІВЕЛЬ ОРГАНАМИ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ. ЗМІНИ

Одним із завдань, покладених на Держаудитслужбу, є контроль за дотриманням законодавства про закупівлі та державний фінансовий контроль шляхом здійснення:

- державного фінансового аудиту;
- перевірки закупівель;
- інспектування (ревізії);
- моніторингу закупівель.

Варто зазначити, що повноваження аудиторів передбачають не тільки виявлення, а й запобігання порушенням у сфері публічних закупівель.

Моніторинг закупівель через ЕСЗ є саме таким превентивним контрольним заходом, спрямованим на дотримання замовником вимог законодавства у сфері публічних закупівель на всіх стадіях закупівлі: від оголошення до укладання договору, а також протягом його виконання.

Зміни щодо моніторингу закупівель

Як у Законі 922-VIII, так і в новій редакції Закону, зазначено, що моніторинг закупівель здійснюється органом державного фінансового контролю та його територіальними органами.

Проте, в новій редакції Закону вже чітко окреслено, що органами державного фінансового контролю здійснюється **моніторинг саме процедур закупівель**, тобто під моніторинг підпадають **відкриті торги, торги з обмеженою участю, конкурентний діалог та переговорна процедура**.

Не зазнали змін терміни проведення моніторингу та необхідність складання органами фінконтролю висновку про результати моніторингу процедури закупівлі.

Проте, законодавці передбачили нововведення, що в разі оскарження замовником висновку про результати моніторингу процедури закупівлі, він зобов'язаний **зазначити в ЕСЗ про відкриття провадження у справі за його позовом**. Повідомити про це замовник повинен **протягом наступного робочого дня** після дня отримання інформації про відкриття провадження з зазначенням його номеру.

Крім того, з'явилися **зміни щодо притягнення до відповідальності за порушення**, встановлені за результатами моніторингу закупівлі.

У Законі 922-VIII вказано: якщо замовник **не усунув порушення**, визначене у висновку, і таке порушення матиме негативний вплив для бюджетів, а також висновок не оскаржено до суду, **орган державного фінансового контролю проводить перевірку закупівлі**.

У новій редакції Закону зазначено: **якщо замовник не усунув визначене у висновку порушення**, а також висновок не оскаржено до суду, **орган державного фінансового контролю після закінчення терміну на оскарження вчиняє дії щодо притягнення до**

РОЗДІЛ 4. ОРГАНИ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

адміністративної відповідальності за порушення законодавства у сфері публічних закупівель.

Наступного робочого дня після дня складання протоколу, в ЕСЗ зазначається номер протоколу. Дата та номер відкриття провадження у справі зазначається протягом наступного робочого дня після дня отримання інформації про відкриття такого провадження.

Таким чином, якщо замовник вважає висновок про результати моніторингу процедури закупівлі необґрунтованим, варто оскаржувати його до суду, в іншому випадку буде складено протокол та накладено штраф.

4.2. ОСКАРЖЕННЯ МОНІТОРИНГУ ЗАКУПІВЕЛЬ. ПРИКЛАДИ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ

Минув уже понад рік від початку моніторингу органами Держаудитслужби публічних закупівель, і починає формуватися погляд щодо моніторингу закупівель з огляду на правомірність складених аудитором висновків, формується судова практика.

За результатами аналізу судових справ виявилось, що судова практика з оскарження правомірності висновків органів Держаудитслужби про результати моніторингу закупівель є доволі неоднозначною. У більшості випадків суди задовольняють позови замовників про оскарження висновків моніторингу. Проте, складений аудитором висновок не обов'язково призводить до притягнення до відповідальності чи свідчить про встановлення факту порушення.

Рішення судів щодо правомірності висновків аудитором за результатами моніторингу

Звертаємо увагу на рішення Верховного Суду України (справа № 160/9513/18).

10 грудня 2019 року Верховний Суд України постановив, що відсутність у висновку аудиторів конкретних заходів, які повинен вжити замовник, свідчить про його нечіткість й невизначеність та може призвести до нового можливого порушення позивачем чинного законодавства.

Зрештою, висновок органів Держаудитслужби було визнано протиправним та скасовано. Рішення було прийнято на користь замовника.

Зазначена постанова Верховного Суду суттєво вплинула на практику рішень судів.

Так, під час розгляду іншої справи (№ 640/467/19) Верховний Суд посилається на правову позицію, викладену в постанові Верховного Суду від 10 грудня 2019 року, що спонукання позивача самостійно визначити, які саме заходи слід вжити для усунення виявлених порушень, може призвести до нового можливого порушення позивачем чинного законодавства.

Відповідно, висновок органів Держаудитслужби було скасовано, рішення було прийнято на користь замовника.

Варто зазначити, що існує рішення Третього апеляційного адміністративного суду (справа № 160/8402/19), що відрізняється від вищезазначених рішень Верховного Суду стосовно висновків аудиторів за результатами моніторингу.

РОЗДІЛ 4. ОРГАНИ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

Суд зазначив, що українським законодавством не визначено повноважень органів Держаудитслужби самостійно визначати замість замовника закупівлі, і того, яким чином останній повинен усувати виявлені під час моніторингу порушення.

Таким чином, вирішуючи суперечку між сторонами, суд став на сторону аудиторів.

Рішення судів щодо відсутності у ТД вимоги про надання учасниками в довільній формі інформації про відсутність підстав, визначених у ст. 17 Закону.

Верховний суд не вважає це порушенням норм Закону 922-VIII та наголошує, що замовник не вимагає документального підтвердження інформації, що міститься у відкритих єдиних державних реєстрах, доступ до яких є вільним.

Суд зазначив, що оскільки інформація про притягнення посадової особи учасника до відповідальності за вчинення у сфері закупівель корупційного правопорушення та інформація стосовно того, чи визнаний учасник банкрутом та чи відкрита стосовно нього ліквідаційна процедура, є у відкритому доступі, відповідно, її не потрібно вимагати.

Доводи аудиторів щодо розмежування понять надання інформації в довільній формі та надання документального підтвердження інформації, суд встановив такими, що спростовуються вищенаведеними нормами закону.

Восьмий апеляційний адміністративний суд (справа № 857/9201/19) дійшов протилежних висновків: **слід розмежовувати поняття інформація у довільній формі та документальне підтвердження** у розумінні Закону 922-VIII. Таким чином, замовник повинен вимагати в ТД надання учасниками інформації в довільній формі про відсутність підстав по ст. 17 цього Закону.

Рішення судів щодо відсутності в тендерних пропозиціях учасників додатків до аналогічних договорів.

Окружний адміністративний суд м. Києва (справа № 640/4865/19) зазначив, що замовником в додатках до ТД не встановлено обов'язковості надання додатків до аналогічних договорів.

Судом встановлено, що **додатками до договору, на відсутності яких наголошував аудитор, визначалася ціна договору, тобто, наявність чи відсутність додатків до договору, в яких визначено лише ціну договору, на переконання суду, не впливає на встановлення факту аналогічності договорів по суті.**

Шостий апеляційний суд підтримав рішення суду I інстанції.

Натомість, Житомирським окружним адміністративним судом (справа № 240/9993/19) прийнято інше рішення **щодо надання аналогічного договору з усіма додатками.**

Судом встановлено, що **копію аналогічного договору надано у складі ТП без додатків, що є порушенням норм ст. 16 Закону 922-VIII.**

Сьомий апеляційний суд підтримав рішення суду I інстанції та додав наступне: аналізом встановлено, що **копія аналогічного договору надана у складі пропозиції без додатків, які є істотними умовами договору та його невіддільними частинами, чим не дотримано вимоги ТД.**

Рішення судів щодо надання учасниками копій паспорта в складі ТП.

У рішенні Житомирського окружного адміністративного суду (справа № 240/9424/19) зазначено, що відповідачем не надано доказів та пояснень з приводу того, що незаповнені сторінки паспорта могли якимось чином вплинути на підтвердження повноважень щодо підпису документів ТП. Тобто **ненадання всіх сторінок паспорта, на думку суду, не є порушенням**. Варто зазначити, що в ТД не було зазначено чітко щодо надання всіх сторінок паспорта – Повноваження учасника – фізичної особи підтверджуються документами: паспортом, довідкою про присвоєння ідентифікаційного коду.

Постанова Шостого апеляційного адміністративного суду (справа № 620/1131/19) містить інші міркування: у ТД замовником для фізичної особи вимагалася копія паспорта, без визначення переліку сторінок, копії яких необхідно надати.

Суд дійшов до висновку, що якщо вимога про надання паспорта не містить винятків щодо переліку необхідних сторінок, то учасником повинна бути надана копія усього документа, а не окремі його сторінки.

Разом з тим, ані спеціальними, ані загальними нормами чинного законодавства України не встановлено винятків щодо подання учасниками торгів лише тих сторінок документа (паспорта), на яких міститься відповідна інформація.

За умови надання учасником лише 1-3 та 12-13 сторінок паспорта, замовник не мав змоги встановити чи у повному обсязі надано інформацію, оскільки копію усього документа надано не було.

Отже, в цьому рішенні суд вважає ненадання копій всіх сторінок паспорта учасником закупівлі порушенням.

ПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

5.1. УЗАГАЛЬНЕНА ПРАКТИКА ТИПОВИХ ПРИЧИН ОСКАРЖЕННЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ АМКУ

Постійна адміністративна колегія АМКУ проаналізувала найпоширеніші порушення замовників та учасників торгів, які призводять до збільшення кількості скарг, «затягування» процедур закупівель та їхнього скасування.

З метою уникнення таких обставин, Колегія АМКУ підготувала узагальнену практику типових причин оскарження публічних закупівель. Детальну інформацію щодо типових причин оскарження публічних закупівель наведено в Таблиці 2 Додатку 2 цього посібника.

5.2. ПРАКТИКА АМКУ

Звертаємо увагу на те, що для того, аби закупівлі проходили успішно, без затримок та зауважень, замовникам варто складати ТД згідно з вимогами законодавства, а також проводити неупереджений розгляд та оцінку ТП учасників.

Вимога від учасників документів, які не передбачені законодавством, обмеження конкуренції, дискримінаційні умови ТД, неоднозначний підхід до оцінки ТП учасників тощо можуть стати приводом для оскарження учасниками процедур закупівель в Колегії АМКУ. Все це призводить до затягування закупівлі та, відповідно, замовник не зможе вчасно отримати необхідні йому товари, послуги або роботи.

У зв'язку з цим, замовникам рекомендується вивчати та враховувати практику оскарження, щоби не допускати порушень під час проведення закупівель.

Скарги щодо дискримінаційних вимог в ТД

ID закупівлі:	UA-2019-09-18-000320-с
Предмет закупівлі:	Фармацевтична продукція
Замовник:	Національний інститут раку
Скаржник:	ТОВ «Людмила-Фарм»
Предмет скарги:	дискримінаційні умови ТД (щодо забезпечення виконання договору про закупівлю)
Зміст скарги:	На думку скаржника, умови ТД є дискримінаційними.

Скаржник повідомляє, що в ТД зазначено: «Страхування фінансових ризиків. Переможець торгів протягом п'яти календарних днів після підписання Договору з замовником укладає Договір страхування фінансових ризиків відповідно до ч. 2 ст. 546 ЦК повного або часткового невиконання договору з однією із страхових компаній, які були відібрані замовником та перелік яких розміщено на сайті замовника».

РОЗДІЛ 5. ПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Відповідно до проєкту договору: «Продавець зобов'язаний протягом п'яти календарних днів після підписання договору з покупцем укласти договір страхування фінансових ризиків. Продавець надає покупцю копію укладеного договору страхування протягом двох робочих днів після дня його укладання».

Скаржник повідомляє, що у п. 15 ч. 2 ст. 22 Закону «Про публічні закупівлі» (далі – Закон) визначено, що ТД повинна містити розмір, вид, термін та умови надання, умови повернення та неповернення забезпечення. Ч. 2 ст. 26 Закону встановлено, що розмір забезпечення не може перевищувати 5% вартості договору.

Порушення умов Закону – ТД замовника не містить розмір забезпечення, умов повернення та неповернення забезпечення.

На сайті замовника розміщено інформацію про три страхові компанії, які включені до «Переліку страхових компаній, які здійснюють страхування фінансових ризиків повного або часткового невиконання договорів про закупівлю переможцями процедур закупівель в закупівлях, замовником яких є замовник».

Згідно з інформацією на інтернет-сторінці «Комплексна інформаційна система Нацком-фінпослуг», до реєстру включено 249 страхових компаній, але в переліку замовника зазначено лише 3 страхові компанії.

На сайті замовника відсутні проєкти договорів зазначених страхових компаній, а в ТД відсутній перелік страхових випадків, які повинні бути включені в договір страхування фінансових ризиків, що впливає на розмір страхового тарифу.

Скаржник зазначає, що не має можливості достовірно визначити розмір своїх витрат за договором страхування фінансових ризиків, тому не має можливості брати участь у торгах.

Номер рішення Колегії АМКУ: №14719-р/пк-пз від 15.10.2019

Позиція Колегії АМКУ: Зобов'язати Національний інститут раку внести зміни до тендерної документації з метою усунення порушень.

Відповідно до ч. 2 ст. 22 Закону, ТД повинна містити розмір, вид, термін та умови надання, умови повернення та неповернення забезпечення.

Замовник не обґрунтував необхідності встановлення в ТД умови саме в такій редакції. Відповідно, ТД не містить умов щодо розміру, виду, терміну та умов надання, умов повернення та неповернення забезпечення, що не відповідає вимогам Закону.

Крім того, виконати дану умову зможуть лише ті учасники, які зможуть укласти договір з однією із трьох страхових компаній, які були відібрані замовником, що є проявом дискримінації стосовно інших суб'єктів господарювання, у тому числі скаржника.

Ст. 3 Закону визначено, що закупівлі здійснюються за принципом недискримінації учасників, відкритості та прозорості на всіх стадіях закупівель.

Згідно з ч. 3 ст. 5 Закону, замовник не може встановлювати дискримінаційні вимоги до учасників. Ч. 4 ст. 22 Закону передбачено, що ТД не повинна містити вимог, які обмежують конкуренцію та призводять до дискримінації учасників.

Дії замовника в частині встановлення у ТД наведених вище вимог у спосіб, наведений вище, порушують вимоги ч. 3 ст. 5 та ч. 4 ст. 22 Закону, якими передбачено

РОЗДІЛ 5. ПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

недискримінацію учасників, а також права та законні інтереси скаржника, пов'язані з його участю у Процедурі закупівлі, та принципи недискримінації учасників, відкритості та прозорості на всіх стадіях закупівель, передбачені ст. 3 Закону.

Виходячи з вищевикладеного, замовник повинен усунути наведені вище невідповідності шляхом внесення відповідних змін до ТД в цій частині.

ID закупівлі:	UA-2019-08-08-000508-a
Предмет закупівлі:	Фармацевтична продукція
Замовник:	Одеський національний медичний університет
Скаржник:	ТОВ «Вілла-Фарм»
Предмет скарги:	дискримінаційні умови ТД (щодо об'єднання великої кількості МНН в одному лоті закупівлі)
Зміст скарги:	На думку скаржника, умови ТД є дискримінаційними та порушують принцип конкурентоспроможних торгів.

Скаржник зазначає, що згідно з ТД, до предмета закупівлі включено перелік лікарських засобів за шістьма торговими найменуваннями лікарських засобів. Проте, таке об'єднання найменувань порушує принцип конкурентоспроможних торгів, а саме: «одне найменування – один лот», що призводить до того, що в процедурі закупівлі можуть брати участь лише ті учасники, які можуть запропонувати всі види фармацевтичної продукції, визначені у предметі закупівлі.

Умисне згрупування номенклатури в один лот створює монопольне середовище для учасника, який має налагоджені зв'язки/дистриб'юторські договори з виробниками, дистриб'юторами зазначених у ТД лікарських засобів. Включення незамінних «ексклюзивних» лікарських засобів (у тому числі тих, що мають лише одного виробника) призводить до порушення конкуренції.

Номер рішення Колегії АМКУ: №12959-р/пк-пз від 13.09.2019

Позиція Колегії АМКУ: Зобов'язати Одеський національний медичний університет внести зміни до тендерної документації з метою усунення порушень.

Участь у процедурі закупівлі зможуть взяти лише ті суб'єкти господарювання, які можуть запропонувати продукцію конкретного виробника, що є дискримінацією по відношенню до інших суб'єктів господарювання, у тому числі скаржника.

Ст. 3 Закону визначено, що закупівлі здійснюються за принципом недискримінації учасників, відкритості та прозорості на всіх стадіях закупівель.

Згідно з ч. 3 ст. 5 Закону, замовник не може встановлювати дискримінаційні вимоги до учасників. Ч. 4 ст. 22 Закону передбачено, що ТД не повинна містити вимог, які обмежують конкуренцію та призводять до дискримінації учасників.

Дії замовника в частині встановлення у ТД наведених вище вимог у спосіб, наведений вище, порушують вимоги ч. 3 ст. 5 та ч. 4 ст. 22 Закону, якими передбачено недискримінацію учасників, а також права та законні інтереси скаржника, пов'язані з його участю у Процедурі закупівлі, та принципи недискримінації учасників, відкритості та прозорості на всіх стадіях закупівель, передбачені ст. 3 Закону.

РОЗДІЛ 5. ПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

ID закупівлі:	UA-2019-05-30-001613-b
Предмет закупівлі:	Фармацевтична продукція
Замовник:	Державна установа «Інститут серця Міністерства охорони здоров'я України»
Скаржник:	Спільне Українсько-естонське підприємство у формі Товариства з обмеженою відповідальністю «Оптіма-фарм».
Предмет скарги:	дискримінаційні умови ТД (щодо об'єднання великої кількості МНН в одному лоті закупівлі, вимога гарантійних листів)
Зміст скарги:	На думку скаржника, умови ТД є дискримінаційними.

СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД» вважає вимоги ТД щодо визначення предмета закупівлі одним лотом та обов'язку подачі учасником гарантійних листів дискримінаційними. Така вимога звужує коло учасників торгів, оскільки реалізація та постачання вказаних найменувань може здійснюватись окремо один від одного різними суб'єктами господарювання. Лише у вузького кола дистриб'юторів лікарських засобів можуть бути в наявності всі найменування предмета закупівлі, що обмежує можливості участі в торгах учасників, які не мають повного асортименту перелічених найменувань. Не всі суб'єкти мають контракти з виробниками товару, що заявлений для участі в торгах.

Скаржник також зазначає, що відповідно до ТД, якщо учасник не є виробником предмета закупівлі, він повинен надати гарантійний лист виробника або його оф. представництва/ філії виробника або дилера/дистриб'ютора щодо підтвердження можливості постачання товару, який є предметом закупівлі цих торгів.

Скаржник зауважив, що відсутність гарантійного листа від виробника чи дистриб'ютора або договору із виробником чи дистриб'ютором лише за одним препаратом унеможлиблює участь учасника взагалі в торгах, оскільки вони здійснюються в межах одного лоту.

Номер рішення Колегії АМКУ: № 8395 -р/пк-пз від 25.06.2019

Позиція Колегії АМКУ: Зобов'язати державну устанovu «Інститут серця Міністерства охорони здоров'я України» внести зміни до тендерної документації з метою усунення порушень.

Замовник не спростував інформацію, надану скаржником, стосовно включення до предмета закупівлі лікарських засобів, які не містять зареєстрованих аналогів (еквівалентів тощо) на території України, а також не надав документального підтвердження можливості запропонувати учасниками лікарські засоби інших виробників, зареєстровані в Україні як аналоги. За таких умов, взяти участь у процедурі закупівлі зможуть лише ті суб'єкти господарювання, які запропонують продукцію конкретного виробника, що є проявом дискримінації стосовно інших суб'єктів господарювання, у тому числі скаржника.

Ст. 3 Закону визначено, що закупівлі здійснюються за принципом недискримінації учасників, відкритості та прозорості на всіх стадіях закупівель.

Згідно з ч. 3 ст. 5 Закону, замовник не може встановлювати дискримінаційні вимоги до учасників. Ч. 4 ст. 22 Закону передбачено, що ТД не повинна містити вимог, які обмежують конкуренцію та призводять до дискримінації учасників.

РОЗДІЛ 5. ПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Дії замовника в частині встановлення у ТД наведених вище вимог у спосіб, наведений вище, порушують вимоги ч. 3 ст. 5 та ч. 4 ст. 22 Закону, якими передбачено недискримінацію учасників, а також права та законні інтереси скаржника, пов'язані з його участю у Процедурі закупівлі, та принципи недискримінації учасників, відкритості та прозорості на всіх стадіях закупівель, передбачені ст. 3 Закону.

ID закупівлі:	UA-2019-10-25-002074-b
Предмет закупівлі:	Детектори та аналізатори
Замовник:	Військово-медичний клінічний центр Центрального регіону
Скаржник:	ТОВ «МЕДИЧНА КОМПАНІЯ «ЕМПІРИКА»
Предмет скарги:	дискримінаційні умови ТД (вимоги ТД прописані під одного виробника)
Зміст скарги:	На думку скаржника, умови ТД є дискримінаційними.

Скаржник повідомляє, що зазначеним у ТД характеристикам предмета закупівлі відповідає лише аналізатор Abacus Junior виробництва Diatron, тому відповідати вимогам зможуть лише ті учасники, які запропонують до закупівлі саме цей аналізатор.

Скаржник зазначає, що оскільки має намір пропонувати до закупівлі аналізатор, відмінний від Abacus Junior, він не зможе виконати частину вимог, встановлених замовником, характерних саме для цієї моделі аналізатора.

Номер рішення Колегії АМКУ: № 17446-р/пк-пз від 26.11.2019

Позиція Колегії АМКУ: Зобов'язати військово-медичний клінічний центр Центрального регіону внести зміни до тендерної документації з метою усунення порушень.

Замовником не надано інформації, що підтверджує наявність щонайменше двох виробників, продукція яких відповідає всім вимогам ТД. Враховуючи зазначене, **взяти участь у процедурі закупівлі зможуть ті суб'єкти господарювання, які можуть запропонувати продукцію конкретного виробника, що є проявом дискримінації стосовно інших суб'єктів господарювання, зокрема скаржника.**

Ст. 3 Закону визначено, що закупівлі здійснюються за принципом недискримінації учасників, відкритості та прозорості на всіх стадіях закупівель.

Згідно з ч. 3 ст. 5 Закону, замовник не може встановлювати дискримінаційні вимоги до учасників. Ч. 4 ст. 22 Закону передбачено, що ТД не повинна містити вимог, які обмежують конкуренцію та призводять до дискримінації учасників.

Дії замовника в частині встановлення у ТД наведених вище вимог у спосіб, наведений вище, порушують вимоги ч. 3 ст. 5 та ч. 4 ст. 22 Закону, якими передбачено недискримінацію учасників, а також права та законні інтереси скаржника, пов'язані з його участю у Процедурі закупівлі, та принципи недискримінації учасників, відкритості та прозорості на всіх стадіях закупівель, передбачені ст. 3 Закону.

Скарги щодо неправомірного відхилення учасника та необґрунтованого вибору переможця

ID закупівлі:	UA-2019-09-18-000320-с
Предмет закупівлі:	Фармацевтична продукція
Замовник:	Національний інститут раку
Скаржник:	ПАТ «НВЦ «Борщагівський ХФЗ»
Предмет скарги:	неправомірне відхилення та необґрунтований вибір переможця
Зміст скарги:	Скаржник не погоджується з рішенням замовника стосовно відхилення своєї пропозиції.

Скаржник зазначає, що посилання тендерного комітету на те, що термін придатності товару, зазначений у гарантійному листі скаржника не відповідає ч. 2.1 п. 2 додатку 3 «проект договору про закупівлю», згідно з яким термін придатності повинен бути не менше 12 місяців на момент поставки, є формальною підставою для відмови.

Термін придатності товару згідно з інструкцією з медичного застосування та реєстраційного посвідчення лікарського засобу становить 2 роки. Скаржник зазначає, що у гарантійному листі зазначено, що він гарантує поставку препарату із терміном придатності не менше 75% від загального терміну придатності на момент поставки, що становить 18 місяців та відповідає вимозі про термін придатності не менше 12 місяців.

Скаржник не погоджується з рішенням замовника щодо визначення ПАТ «ДАК «ЛІКИ УКРАЇНИ» переможцем процедури закупівлі.

Скаржник зазначає, що страхова гарантія, надана ПАТ «Ліки України», оформлена з порушенням вимог ТД, а саме: період дії страхового захисту, згідно зі страховою гарантією ПАТ «Ліки України», чинний у період 29.11.2019 – 26.02.2019, що становить менше ніж 90 днів з дати розкриття пропозиції.

Номер рішення Колегії АМКУ: №19589-р/пк-пз від 28.12.2019

Позиція Колегії АМКУ: Зобов'язати Національний інститут раку скасувати рішення про відхилення тендерної пропозиції ПАТ «НВЦ «Борщагівський ХФЗ» та рішення про визначення ПАТ «ДАК «ЛІКИ УКРАЇНИ» переможцем процедури закупівлі.

Щодо відхилення ПАТ «НВЦ «Борщагівський ХФЗ».

Відповідно до вимог ТД, термін придатності товару – не менше 12 місяців на момент поставки. У складі пропозиції скаржника міститься гарантійний лист, відповідно до якого ПАТ «НВЦ «Борщагівський ХФЗ» гарантує поставку товару із термінами придатності не менше 75% від загального терміну придатності. Також у складі пропозиції міститься інструкція з медичного застосування та реєстраційне посвідчення, в яких термін придатності лікарського засобу становить 2 роки. Враховуючи наведене, скаржник не порушив умови ТД, та його Пропозиція була неправомірно відхилена з наведеної вище підстави.

Щодо визначення ПАТ «ДАК «ЛІКИ УКРАЇНИ» переможцем процедури закупівлі.

Відповідно до вимог ТД учасник торгів надає забезпечення пропозиції. Від замовника вимагається надання забезпечення пропозиції у формі електронної страхової гарантії.

РОЗДІЛ 5. ПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Термін дії гарантії повинен бути не менше ніж 90 днів з дати розкриття пропозицій.

Дата і час розкриття пропозицій – 02.12.2019. За таких умов термін дії страхової гарантії повинен бути щонайменше до 29.02.2020 включно.

У складі пропозиції переможця міститься страхова гарантія з терміном дії не менше 90 календарних днів, яка набуває чинності з дати розкриття пропозицій 29.11.2019 і діє по 26.02.2019 включно, що не відповідає умовам ТД.

Враховуючи наведене, пропозиція переможця не відповідала умовам ТД в цій частині.

ID закупівлі:	UA-2019-10-03-002410-b
Предмет закупівлі:	Медичні матеріали.
Замовник:	КУ «Територіальне медичне об'єднання «Вінницький обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф».
Скаржник:	ТОВ «СОФІ-МЕД».
Предмет скарги:	неправомірне відхилення та необґрунтований вибір переможця.
Зміст скарги:	Скаржник не погоджується з рішенням замовника стосовно відхилення своєї пропозиції.

Відповідно до протоколу засідання тендерного комітету, пропозицію скаржника було відхилено з наступних підстав: «Учасник не оновив свою тендерну (цінову) пропозицію з урахуванням проведеного аукціону, хоча це було вимогою в ТД замовника». Проте, скаржник не погоджується з рішенням замовника.

Номер рішення Колегії АМКУ: №17421-р/пк-пз від 26.11.2019

Позиція Колегії АМКУ: Зобов'язати КУ «Територіальне медичне об'єднання «Вінницький обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» скасувати рішення про відхилення тендерної пропозиції ТОВ «СОФІ-МЕД» та визначення ТОВ «Медичний центр «М.Т.К.» переможцем.

Відповідно до ст. 25 Закону, тендерна пропозиція подається в електронному вигляді через ЕСЗ, яка автоматично формує та надсилає повідомлення учаснику про отримання його пропозиції. Отримана пропозиція вноситься до реєстру автоматично. **Тендерні пропозиції, отримані ЕСЗ після закінчення терміну їхнього подання, не приймаються та автоматично повертаються учасникам, які їх подали.**

Кінцевим терміном для подання пропозицій було встановлено: 19.10.2019. Таким чином, форма «тендерна пропозиція», що надана після кінцевого терміну подання пропозицій, не є складовою тендерної пропозиції учасника, а тому її відсутність чи невідповідність умовам ТД не може бути підставою відхилення учасника. Враховуючи зазначене, пропозицію скаржника було неправомірно відхилено замовником з наведеної вище підстави.

Неправомірно відхиливши пропозицію скаржника з підстав, наведених у протоколі засідання тендерного комітету, замовник порушив вимоги ст. 30 Закону, та, як наслідок, неправомірно визначивши ТОВ «Медичний центр «М.Т.К.» переможцем процедури закупівлі, замовник порушив право скаржника на об'єктивний та неупереджений розгляд його тендерної пропозиції, що є порушенням вимог статті 3 Закону.

РОЗДІЛ 5. ПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Враховуючи зазначене, права та законні інтереси скаржника можуть бути захищені шляхом зобов'язання замовника скасувати рішення про відхилення пропозиції скаржника та рішення про визначення ТОВ «Медичний центр «М.Т.К.» переможцем процедури закупівлі.

5.3. СТАТТЯ 164-14 КУПАП. ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА В СФЕРІ ЗАКУПІВЕЛЬ

Як вже було зазначено, в новій редакції Закону передбачено нововведення щодо відповідальності за порушення у сфері публічних закупівель. Отже, з 19.04.2020, відповідно до нової редакції Закону, значно **розширено перелік порушень**, за які посадові особи та керівники замовників притягатимуться до адміністративної відповідальності, а також **змінено суму штрафів** за такі порушення.

Детальну інформацію щодо визначених новою редакцією Закону порушень та розмірів штрафів наведено в Таблиці 3 Додатку 3 цього посібника.

5.4. СУДОВА ПРАКТИКА. ЗА ЯКІ ПОРУШЕННЯ СУДИ НАКЛАДАЮТЬ ШТРАФИ?

Упродовж 2019 року, в межах реалізації результатів заходів державного фінансового контролю у сфері публічних закупівель, Держаудитслужба та її міжрегіональні територіальні органи склали та надіслали до суду **539 протоколів про адміністративне правопорушення** за статтею 164-14 КУПАП.

За результатами розгляду таких матеріалів судами, у **43 випадках накладено адміністративні стягнення** (штрафи в розмірі 11 900 грн) на посадових осіб замовників.

За які порушення суди накладали штрафи?

Неоприлюднення або порушення порядку оприлюднення інформації про закупівлі відповідно до вимог законодавства.

Справа про адмінправопорушення: № 281/340/19

ID закупівлі: UA-2018-10-01-001193-a

Замовник: Лугинська селищна рада Лугинського району Житомирської області

Секретарем тендерного комітету (далі – ТК) Лугинської селищної ради не було оприлюднено річний план закупівель з інформацією щодо проведення переговорної процедури закупівель, чим було порушено ст. 4 Закону України «Про публічні закупівлі» (далі – Закон).

До особи застосовано адміністративне стягнення у вигляді штрафу в розмірі семисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, що становить **11 900 гривень**.

Справа про адмінправопорушення: № 389/2484/19

ID закупівлі: UA-2019-05-21-000142-c

РОЗДІЛ 5. ПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Замовник: Відділ освіти виконавчого комітету Знам'янської міської ради

Під час проведення процедури закупівлі було оприлюднено звернення за роз'ясненням. При цьому роз'яснення на звернення Відділом освіти було оприлюднено 07.06.2019, а саме – на 10-й робочий день від дня оприлюднення звернення, що є порушенням вимог ч. 1 ст. 23 та абз. 3 ч. 1 ст. 10 Закону.

До особи застосовано адміністративне стягнення у виді штрафу в розмірі семисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, що становить 11 900 гривень.

Справа про адмінправопорушення: № 360/303/19

ID закупівлі: UA-2018-02-06-002188-a

Замовник: Відділ освіти Бородянської районної державної адміністрації

Секретар ТК не оприлюднила укладений договір про закупівлю, чим порушила вимоги ч. 1 ст. 10 Закону.

До особи застосовано адміністративне стягнення у вигляді штрафу в розмірі семисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, що становить 11 900 гривень.

Справа про адмінправопорушення: № 711/6460/19

ID закупівлі: ID закупівлі: UA-2019-02-20-002069-b

Замовник: Замовник: Державна установа «Черкаська виправна колонія № 62»

Замовником укладено додаткові угоди до договору, проте повідомлення про внесення змін до договору оприлюднене у термін, що перевищує три дні від дня внесення таких змін, що є порушенням ч. 1 ст. 10 Закону.

До особи застосовано адміністративне стягнення у вигляді штрафу в розмірі семисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, що становить 11 900 гривень.

Справа про адмінправопорушення: 362/3468/19

ID закупівлі: UA-2018-08-15-000095-c

Замовник: КП «Комбінат комунальних підприємств м. Василькова»

Замовником 17.09.2018 відхилено тендерну пропозицію ТОВ «Дорожньо-будівельна компанія-автобан», а 19.09.2018 – тендерну пропозицію ТОВ «Спецкомплектпостач», однак протокол розгляду тендерних пропозицій опубліковано в системі 24.09.2018 року, чим порушено норми ч. 1 ст. 10 Закону.

До особи застосовано адміністративне стягнення у вигляді штрафу в розмірі семисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, що становить 11 900 гривень.

Справа про адмінправопорушення: № 351/1504/19

ID закупівлі: UA-2018-12-20-000855-a

Замовник: КНП «Заболотівська районна лікарня»

РОЗДІЛ 5. ПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Замовник КНП «Заболотівська районна лікарня» в особі директора уклав договір про закупівлю, однак не оприлюднив додатків до договору, які складають його невіддільну частину.

До особи застосовано адміністративне стягнення у вигляді штрафу в розмірі семисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, що становить 11 900 гривень.

Справа про адмінправопорушення: № 639/7613/19

ID закупівлі: UA-2018-10-08-000590-a

Замовник: Управління освіти адміністрації Новобаварського району Харківської міської ради

Звіт про виконання договору, термін дії якого та зобов'язання за яким виконано в повному обсязі, бухгалтер, як член ТК, оприлюднила з порушенням терміну, визначеного абз. 10 ч. 1 ст. 10 Закону.

До особи застосовано адміністративне стягнення у вигляді штрафу в розмірі семисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, що становить 11 900 гривень.

Справа про адмінправопорушення: № 178/1060/19

ID закупівлі: UA-2019-01-24-002160-b

Замовник: КЗ «Криничанська центральна районна лікарня» Дніпропетровської обласної ради

Головою ТК замовника порушено порядок оприлюднення інформації про закупівлю, а саме: договори про закупівлі оприлюднено на 10 днів пізніше, ніж передбачено ч. 1 ст. 10 Закону.

До особи застосовано адміністративне стягнення у вигляді штрафу в розмірі семисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, що становить 11 900 гривень.

Здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг без застосування визначених законодавством процедур закупівель

Справа про адмінправопорушення: № 761/36211/19

ID закупівлі: UA-2019-08-05-000150-b

Замовник: Національна Спілка композиторів України

Заступник голови ТК в порушення вимог ч. 7 ст. 2 Закону допустила здійснення закупівлі послуг без застосування визначеної законодавством процедури закупівлі, а саме: укладено 3 договори, загальна сума яких перевищує межі, визначені у ч. 1 ст. 2 Закону (200 000,00 грн).

До особи застосовано адміністративне стягнення у вигляді штрафу в розмірі семисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, що становить 11 900 гривень.

РОЗДІЛ 5. ПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Справа про адмінправопорушення: № 222/213/19

ID закупівлі: UA-2018-12-05-002322-с

Замовник: Нікольський районний будинок культури Нікольської районної ради Донецької області

Заступник голови ТК без застосування визначених законодавством процедур закупівель уклав договір щодо закупівлі послуги на суму 372 990,75 грн, що перевищує межі, встановлені в абз. 2 ч. 1 ст. 2 Закону.

До особи застосовано **адміністративне стягнення у виді штрафу** в розмірі семисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, що становить **11 900 гривень**.

Справа про адмінправопорушення: № 306/2429/19

Справи за №306/2429/19, №306/2430/19, №306/2431/19, №306/2432/19 об'єднані в одне провадження за унікальним номером – 306/2429/19.

ID закупівлі: UA-2019-03-19-000698-а, UA-2019-10-04-000707-б, UA-2019-10-04-000785-б, UA-2019-10-04-000660-б

Замовник: Солочинська сільська рада Свалявського району

В.о. сільського голови Солочинської сільської ради, як голова ТК, порушила законодавство у сфері закупівель, а саме: здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг без застосування визначених законодавством процедур закупівель.

До особи застосовано **адміністративне стягнення у виді штрафу** в розмірі семисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, що становить **11 900 гривень**.

Крім того, за здійснення закупівель без застосування визначених законодавством процедур до відповідальності **було притягнуто:**

- землевпорядника Солочинської сільської ради, як заступника голови ТК;
- головного бухгалтера Солочинської сільської ради, як члена ТК;
- інспектора військового обліку Солочинської сільської ради, як члена ТК;
- оператора комп'ютерного набору Солочинської сільської ради, як секретаря ТК.

До осіб застосовано **адміністративне стягнення у вигляді штрафу** в розмірі семисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, що становить **11 900 гривень**.

Справа про адмінправопорушення: № 936/893/19

Суд об'єднав в одне провадження справи № 936/894/19 та № 936/893/19.

ID закупівлі: UA-2019-03-19-000698-а

Замовник: КЗ «Воловецька центральна районна лікарня» Воловецької районної ради»

В.о. директора укладено договір на закупівлю фармацевтичної продукції вартістю 130 000,00 грн за показником третьої цифри коду ДК 021:2015:33600000-6 – Фармацевтична

РОЗДІЛ 5. ПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

продукція. Водночас, замовник 25.02.2019 вже здійснив закупівлю за предметом Фармацевтична продукція на суму 100 000,00 грн та оприлюднив звіт про укладений договір без проведення процедур закупівель, визначених ч. 1 ст. 12 Закону. Сукупна вартість укладених за предметом закупівлі Фармацевтична продукція договорів складає 230 000,00 грн, що перевищує граничну межу для товарів 200 000,00 грн, встановлену ч. 1 ст. 2 Закону.

Крім того, в.о. директора укладено договір на закупівлю фармацевтичної продукції вартістю 70 000, 00 грн за показником третьої цифри коду ДК 021:2015:33600000-6 – Фармацевтична продукція. Водночас, замовник у період лютий-березень 2019 року вже здійснив дві закупівлі за предметом закупівлі Фармацевтична продукція на загальну суму 230 000,00 грн, та оприлюднив звіти про укладені договори без проведення процедур закупівель, визначених ч. 1 ст. 12 Закону. Сукупна вартість укладених за предметом закупівлі Фармацевтична продукція договорів складає 300 000,00 грн, що перевищує граничну межу для товарів 200 000,00 грн, встановлену ч. 1 ст. 2 Закону.

До особи застосовано адміністративне стягнення у вигляді штрафу в розмірі семисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, що становить 11 900 гривень.

Звертаємо увагу, що з 19.04.2020, відповідно до нової редакції Закону, значно розширено перелік порушень, за які до адміністративної відповідальності за ст. 164-14 КУпАП притягуються посадові особи та керівники замовників, а також збільшено суму штрафів за такі порушення (перелік порушень та розмір штрафів зазначено в Таблиці 3 Додатку 3 цього посібника).

РОЗДІЛ 6.

КОРИСНА ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ ЗАМОВНИКІВ

6.1. НОВЕ В РОЗРАХУНКУ ПОТРЕБИ В ЛІКАХ ТА МЕДИЧНИХ ВИРОБАХ

17 грудня 2019 року Міністерство охорони здоров'я своїм наказом⁸ затвердило 23 методичні рекомендації з планування та розрахунку потреби в лікарських засобах, продуктах спеціального харчування та виробих медичного призначення, що закуповуються за рахунок коштів державного та місцевого бюджетів.

У наказі зазначено, що **показники, передбачені в методичних рекомендаціях**, які необхідні для планування та розрахунку потреби у лікарських засобах, продуктах спеціального харчування та виробих медичного призначення, **підлягають обов'язковому заповненню**.

У зв'язку з затвердженням вищевказаного наказу попередній наказ МОЗ від 25.09.2013 № 829⁹ втратив чинність.

⁸ наказ МОЗ «Про затвердження методичних рекомендацій з планування та розрахунку потреби в лікарських засобах, продуктах спеціального харчування та виробих медичного призначення, що закуповуються за рахунок коштів державного та місцевого бюджетів» від 17.12.2019 № 2498.

⁹ наказ МОЗ «Про затвердження методичних рекомендацій планування та розрахунку кількості лікарських засобів, виробів медичного призначення, що закуповуються за рахунок коштів державного та місцевого бюджетів для забезпечення визначених груп населення, на основі відповідних реєстрів» від 25.09.2013 № 829.

6.2. МЕТОДИКИ ВИЗНАЧЕННЯ ОЧІКУВАНОЇ ВАРТОСТІ ПРЕДМЕТА ЗАКУПІВЛІ

Мінекономіки на виконання своїх функцій Уповноваженого органу в сфері регулювання публічних закупівель наказом від 18 лютого 2020 року № 275 (зі змінами, внесеними наказом від 07.04.2020 № 649) затвердило **примірну методику визначення очікуваної вартості (далі – ОВ) предмета закупівлі (далі – примірна методика)**.

Наказ набирає чинності з дня його підписання та вводиться в дію разом із введенням у дію нової редакції Закону.

Примірна методика є рекомендаційною і застосовується замовником для визначення ОВ предмета закупівлі товарів, робіт та послуг, закупівля яких здійснюється відповідно до положень нової редакції Закону.

Визначення замовником ОВ складається з наступних етапів:

1. Визначення потреби в товарах, роботах, послугах.
2. Формування опису предмета закупівлі із зазначенням технічних і якісних характеристик.
3. Аналіз ринку.
4. Визначення вимог до умов поставки і оплати.
5. Визначення ОВ кожного окремого предмета закупівлі.

Методи визначення ОВ:

1. Розрахунок ОВ товарів/послуг методом порівняння ринкових цін.

Цей метод передбачає визначення ОВ на підставі даних ринку:

РОЗДІЛ 6. КОРИСНА ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ ЗАМОВНИКІВ

- загальнодоступної відкритої інформації про ціни;
- інформації з отриманих цінових пропозицій та прайслистів на момент вивчення ринку.

Під час збору інформації слід враховувати, що умови запланованих закупівель (обсяги закупівлі, умови оплати, поставки тощо) мають відповідати умовам закупівель, інформація про які є у відкритих джерелах. Крім того, слід враховувати інші чинники, наприклад, сезонні коливання цін.

2. Розрахунок ОБ товарів/послуг на підставі закупівельних цін попередніх закупівель.

Цей метод використовується, якщо конкуренція на ринку певного товару чи послуги є обмеженою та неможливо отримати достатньо інформації щодо актуальних ринкових цін.

У такому випадку, для розрахунку ОБ замовники можуть використовувати:

- ціни попередніх власних закупівель та укладених договорів аналогічних/ідентичних товарів/послуг.
- ціни відповідних закупівель минулих періодів, інформація про які міститься в ЕСЗ «Prozorro». При цьому необхідно враховувати індекс інфляції, зміну курсів іноземних валют, якщо в ціні товару/послуги є валютна складова.

3. Розрахунок ОБ товарів/послуг, щодо яких проводиться державне регулювання цін і тарифів.

У такому випадку, для розрахунку ОБ замовнику потрібно помножити кількість товару/послуги, що закуповується, та ціну (тариф) за одиницю товару/послуги, затверджену відповідним нормативно-правовим актом.

4. Розрахунок ОБ робіт.

Визначення ОБ проєктних та проєктно-вишукувальних робіт відбувається з урахуванням видів та обсягів робіт, що планується закупити, відповідно до ДСТУ Б Д.1.1-7:2013 «Правила визначення вартості проєктно-вишукувальних робіт та експертизи проєктної документації на будівництво».

ОБ закупівлі робіт з будівництва, капітального ремонту та реконструкції визначається з урахуванням ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 «Правила визначення вартості будівництва» та Галузевих виробничих норм ГБН Г.1-218-182:2011 «Ремонт автомобільних доріг загального користування. Види ремонтів та переліки робіт», затверджених наказом Державної служби автомобільних доріг України від 23.08.2011 № 301, відповідно до розробленої та затвердженої проєктно-кошторисної документації.

6.3. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ВІДКРИТИХ ДЕРЖАВНИХ РЕЄСТРІВ

¹⁰ лист Мінекономіки від 16.01.2020 № 3304-04/2361-06

Мінекономіки, будучи Уповноваженим органом, щороку до 20 січня та додатково, за потреби, оприлюднює інформацію про перелік відкритих єдиних державних реєстрів, доступ до яких є вільним.

Відповідно до ст. 17 нової редакції Закону, замовник не вимагає документального підтвердження публічної інформації, яку оприлюднено у формі відкритих даних та/або міститься у відкритих єдиних державних реєстрах, доступ до яких є вільним

Таким чином, у листі¹⁰ від 16.01.2020, Мінекономіки надало інформацію про відкриті реєстри, в яких замовники самостійно перевіряють інформацію щодо учасників закупівель:

РОЗДІЛ 6. КОРИСНА ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ ЗАМОВНИКІВ

- ЄДР;
- Єдиний реєстр підприємств, щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство;
- Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення.

6.4. ЩОДО КОНТРОЛЮ ЗА ДОТРИМАННЯМ БЮДЖЕТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ЗАКУПІВЕЛЬ

Державна казначейська служба України, в зв'язку з численними зверненнями територіальних органів Казначейства щодо виконання повноважень з контролю за дотриманням бюджетного законодавства та законодавства у сфері закупівель, підготувала лист¹¹, в якому детально пояснила права та обов'язки органів Казначейства під час реєстрації та оплати зобов'язань за договорами про закупівлю.

Це роз'яснення також буде корисним для замовників, які обслуговуються Казначейством.

У листі Казначейство зазначило, що казначейське обслуговування бюджетних коштів передбачає, зокрема, контроль за взяттям бюджетних зобов'язань розпорядниками бюджетних коштів та здійсненням платежів за цими зобов'язаннями (ст. 43 Бюджетного кодексу України).

На етапі реєстрації бюджетних зобов'язань, органи Казначейства опрацьовують підтверджуючі документи, у тому числі договори на закупівлю товарів, робіт та послуг.

Отже, до здійснення оплати за договором про закупівлю, орган Казначейства перевіряє наявність в ЕСЗ документів, що підтверджують проведення процедури закупівлі, за результатами якої укладено договір про закупівлю:

- договору про закупівлю;
- річного плану закупівель;
- звіту про результати проведення процедури закупівлі.

У разі відсутності документів або їхньої невідповідності вимогам законодавства, орган Казначейства не допускає здійснення платежів з рахунка замовника за договором про закупівлю.

Також в листі зазначено, що під час опрацювання вищезазначених документів, у органів Казначейства можуть виникати питання щодо їхнього оформлення (заповнення) в частині невідповідності один одному.

Законом не визначено механізму виправлення технічних (механічних) помилок, яких припустився замовник під час заповнення форм документів публічних закупівель, але і не заборонено робити такі виправлення.

Тому, на думку Казначейства, замовники мають право зафіксувати такі порушення документом (протоколом, листом тощо) та можуть надати його разом з іншими документами до органу Казначейства.

Проте, такі дії замовника не знімають з нього відповідальності за допущені порушення.

Важливим нюансом є те, що у Казначейства немає повноважень втручатися у проведення процедур закупівель.

РОЗДІЛ 6. КОРИСНА ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ ЗАМОВНИКІВ

Відповідно, правова оцінка дій замовника щодо проведення процедури закупівлі або уникнення її проведення, аналізу додатка до річного плану, вибору процедури закупівлі, умов її проведення, не входить до повноважень органів Казначейства, які закріплені ч. 2 ст. 7 як чинної, так і нової редакції Закону.

Крім того, Казначейство звертає увагу на те, що рішення про моніторинг закупівлі органами фінансового контролю та результати моніторингу не є підставою для тимчасової зупинки реєстрації бюджетних зобов'язань та проведення платежів з рахунку замовника.

¹¹ лист від 11.12.2019 № 24-10-08/21940 щодо контролю за дотриманням бюджетного законодавства у сфері закупівель, в якому детально пояснені права та обов'язки органів Казначейства під час реєстрації та оплати зобов'язань за договорами про закупівлю.

АНАЛІТИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ

7.1. АНАЛІТИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ ЗАМОВНИКІВ

Моніторинговий портал [DOZORRO](#) – це платформа, де кожен учасник системи (постачальник, замовник, орган контролю, громадянин) може дати зворотний зв'язок державному замовнику чи постачальнику, обговорити та оцінити умови конкретної закупівлі, проаналізувати закупівлі державного органу чи установи, підготувати та подати офіційне звернення до органів контролю та багато іншого.

Державні замовники можуть не лише дати оцінку конкретному постачальнику, але й проаналізувати зворотний зв'язок від бізнесу та внести відповідні зміни до закупівельного процесу і створити власну систему ризик-менеджменту.

Публічний та професійний модулі аналітики BI Prozorro – це інструменти, розроблені командою DOZORRO. Вони допоможуть замовникам проаналізувати динаміку, ефективність, ризиковість та проблеми тендерів, починаючи з 2015 року. Ці інструменти мають понад 1000 показників, за якими можна аналізувати закупівлі. Всю інформацію подано у вигляді таблиць та графіків. У Професійному модулі навіть можна створювати власні показники.

Звертаємо увагу на те, що **Публічний модуль аналітики** доступний для всіх охочих. Доступ до **Професійного модуля аналітики** закритий. Якщо ви бажаєте отримати доступ і відповідаєте регламенту, тоді вам потрібно заповнити відповідну форму.

Які проблеми замовника можна вирішити за допомогою інструментів?

Команда проєкту DOZORRO ГО «Трансперенсі Інтернешнл Україна» збрала на своїй сторінці всі інструменти моніторингу та аналітики закупівель. Деякі з них будуть дуже корисні для замовників. Зокрема, дозволять автоматизувати процеси та пришвидшити роботу, а саме:

1. Знайти приклади якісної ТД

Щоби створити якісну тендерну документацію, потрібен неабиякий досвід і час. Скоротити витрати часу допоможе публічний модуль аналітики BI Prozorro, який допоможе знайти приклад якісної тендерної документації. Проаналізуйте для потрібного вам предмета закупівлі тендерні документації, що є в електронній системі закупівель. Приклад якісної документації візьміть за основу власної, що дасть змогу ефективніше провести закупівлю. Адже якісна тендерна документація, яка не містить дискримінаційних умов, привабить більшу кількість учасників.

2. Визначити ризикованих постачальників

Важливо знати про компанію-учасника все. Аналітика BI Prozorro допоможе визначити договори, які потенційно можуть бути під загрозою, адже деякі з постачальників можуть

РОЗДІЛ 7. АНАЛІТИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ

раптово опинитися в стані припинення, ліквідації або банкрутства. Знаючи лише код ЄДРПОУ, замовники зможуть перевірити інформацію про податкові зобов'язання, зокрема – про борги учасників.

3. Знайти потенційних постачальників

Якщо у вас передбачений складний тендер на будівництво, а ви замовник з маленького міста та у вас не вистачає учасників, закупівля може не відбутися. З метою запобігання такій ситуації, використовуйте модуль BI Prozorro та запросіть учасників, які вже мали позитивний досвід співпраці з іншими замовниками за подібним предметом закупівлі.

4. Уникнути помилок при плануванні закупівель

Модуль BI Prozorro допоможе ідентифікувати помилки під час планування закупівель. Не чекайте на перевірку органів контролю, аналізуйте та виправляйте помилки одразу.

CPVtool дозволяє знайти, за яким CPV-кодом інші замовники найчастіше купують товар, який ви плануєте придбати. Він допоможе підібрати більш глибокий код для закупівлі та код, з яким закупівлі відбуваються найбільш успішно.

5. Сформулювати нецінові критерії

Серед корисних для замовників інструментів варто відзначити Конструктор нецінових критеріїв. Цей інструмент дозволяє за допомогою вибору певних показників сформулювати текст нецінових критеріїв для оголошення закупівлі.

6. Проаналізувати судову практику та практику оскарження закупівель

Швидкий та зручний пошук рішень за судовим реєстром надає **Опендатабот.Бабуся** – єдиний державний реєстр судових рішень. Цей сервіс надає можливість шукати судові рішення по тексту документів чи його частинах. Крім того, можна підписатися на оновлення.

Для пошуку, дослідження та використання практики Антимонопольного комітету України, використовуйте інструмент **Clarity App**. Зручний пошук та набір фільтрів допоможе знайти рішення Колегії АМКУ, які можуть бути корисними в разі оскарження процедур закупівель.

Інструменти, зібрані на сайті DOZORRO, допоможуть пришвидшити роботу з відкритими державними реєстрами, перевірити зв'язки між афілійованими особами, перевірити та оцінити надійність контрагента. Ознайомитися з повним списком та обрати найкорисніші інструменти можна за посиланням.

7.2. МЕДИЧНИЙ МОДУЛЬ АНАЛІТИКИ BI PROZORRO

Медичний модуль аналітики містить інформацію про медичні закупівлі й дозволяє виконувати аналіз даних про них. Медичні закупівлі – це процедури, які стосуються закупівель медичного обладнання, фармацевтичної продукції, засобів особистої гігієни в різних розрізах. До даних належать: довідники, інформація по тендерах, пропозиції учасників та інше.

Модуль дозволяє замовникам, керівним та правоохоронним органам аналізувати закупівлі розпорядників коштів, знаходити проблемні місця та шляхи їхнього вирішення.

Учасники чи потенційні учасники зможуть оцінити ринок, ціни на товари, замовників та конкурентів, щоби приймати в майбутньому ефективніші рішення.

7.3. GMDN КЛАСИФІКАТОР МЕДИЧНИХ ВИРОБІВ В ПУБЛІЧНОМУ МОДУЛІ АНАЛІТИКИ ВІ

До етапу «Медичні закупівлі» Публічного модуля аналітики ВІ інтегровано міжнародну номенклатуру медичних виробів (Global Medical Device Nomenclature – GMDN). Перевага цього класифікатора полягає в тому, що він полегшує закупівлі конкретних груп медичних виробів (наприклад, голки, бинти, шприци). Для учасників з'явилася можливість розуміння обсягу ринку, конкурентів, цін, попиту. Замовники можуть знайти учасників, зрозуміти чи важко закупити необхідну групу товару, які ціни поставити на закупівлю тощо.

GMDN-класифікатор медичних виробів – це міжнародний класифікатор, який використовується для чіткої ідентифікації матеріалів, інструментів, імплантів та обладнання медичного призначення. Він дозволяє лікарям та закупівельникам, учасникам та контролерам дізнатися конкретні групи товарів, які закуповуються або закуповувалися.

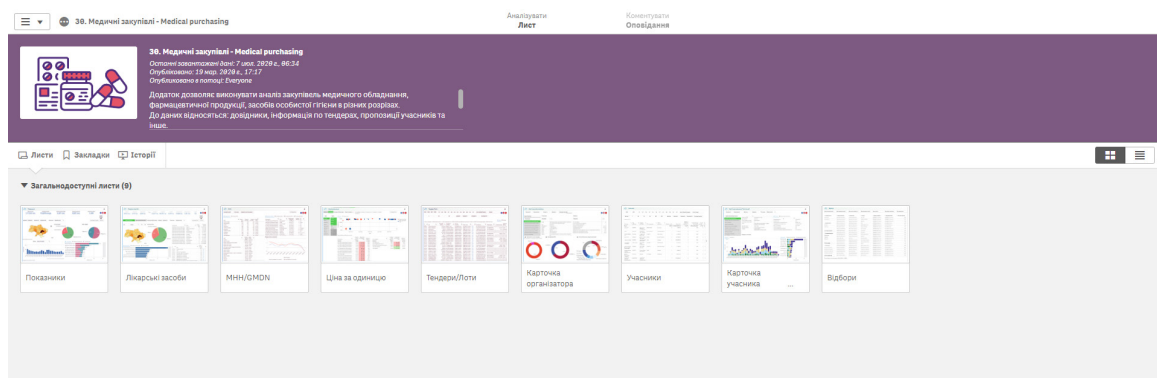

Рис. 7.1. Публічний модуль аналітики ВІ. Етап «Медичні закупівлі»

Запровадження GMDN-класифікатора медвиробів – це крок до прозорості медичних закупівель.

Для того, щоби переглянути класифікацію за МНН або GMDN, необхідно перейти на Етап «Медичні закупівлі» Публічного модуля аналітики ВІ, знайти лист «МНН» та в кожній таблиці буде відображено підпис «МНН/GMDN», де є інформація за відповідними класифікаторами. Для того, аби бачити окремо МНН і GMDN, варто використовувати перемикач.

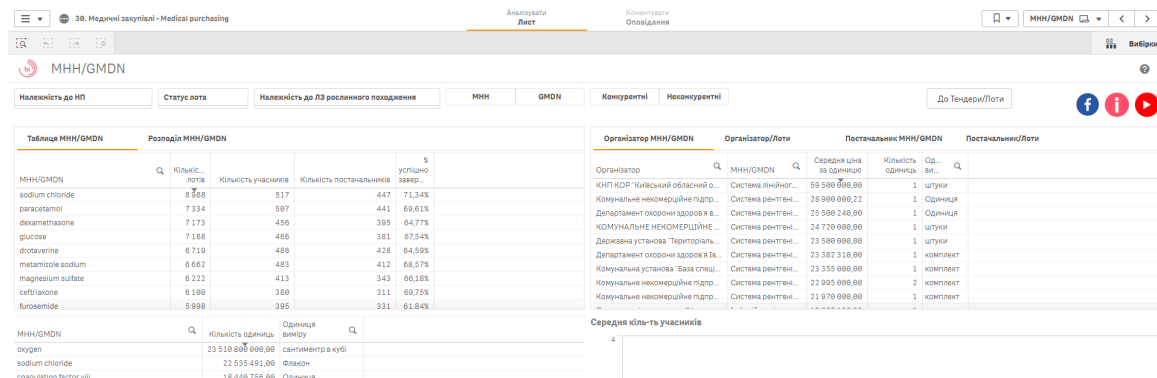

Рис. 7.2. Публічний модуль аналітики ВІ. Етап «Медичні закупівлі», лист «МНН»

Кожен медичний виріб у системі GMDN має конкретну назву. Наразі у системі близько 7,5 тис. виробників з усього світу та понад 1 млн медичних виробів.

РОЗДІЛ 7. АНАЛІТИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ

GMDN-класифікатор використовується у понад 70 країнах світу, зокрема, в усіх країнах Європи та США. Номенклатуру GMDN рекомендовано до використання Міжнародним форумом регуляторів медичних виробів (International Medical Device Regulators Forum – IMDRF) і, фактично, це єдина платформа ідентифікації медичних виробів та міжнародного галузевого обміну інформацією.

7.4. РИЗИКИ УЧАСНИКА В ПУБЛІЧНОМУ МОДУЛІ АНАЛІТИКИ ВІ

- Що?** Показники ризикованості учасника в Публічному модулі аналітики ВІ
- Що робимо?** Розглядаємо ризики, які спрацювали на певних учасниках.
- Чому це важливо?** Важливо знати про компанію-учасника все. Якщо він переміг у тендері – варто подивитися, чи виконує постачальник умови договору, або, можливо, перевірити власного контрагента, чи не став він раптом банкрутом.

Цей функціонал реалізовано на Етапі закупівель (2019-2020), на листі «Учасники» у таблиці було додані нові поля. Після колонки «Учасник» (із можливістю пошуку за показниками) додано показник – Статус юридичної особи. Це дозволяє швидко оцінити всіх контрагентів замовника, просто обравши замовника за кодом ЄДРПОУ та обравши цінові пропозиції, що виграла. Наприклад, перевірте, чи не знаходиться учасник у стані ліквідації.

Також додано наступні показники (1 – означає, що ризик спрацював, 0 – означає, що не спрацював):

- **Ризик учасника: Часті дискваліфікації.**
- **Ризик учасника: Часті поразки.**
- **Ризик учасника: Часті невиконання зобов'язань.**
- **Ризик учасника: Велика кількість підрозділів CPV.**
- **Сума податкового боргу.** Борг, який був у постачальника на початок поточного місяця. Боржники тепер як на долоні.

Якщо потрібно пригадати, як розраховується чи що означає ризик – скористайтеся підказкою (знак питання).

Учасники (2019-2020)

Карточка учасника (Пропозиції): 7, 30, 60, 90, 180, 365

Показати поля по: Дискваліфікації Ризики учасників Контакти

Кількість учасників: 217 145

Учасник	Статус юридичної особи	OpenDataBot	YouControl	Місто учасника	Регіон учасника	Кількість лотів	Очікувана вартість лотів	Кількість виграних пропозицій	Сума виграних пропозицій	Кількість організаторів	Кількість тендерів	Поточна сума договорів
Всього						2 657 133	16 961 261 375 957,69	2 406 128	1 712 620 079 784,93	34 602	2 566 473	1 619 000 784 982,00
ТОВ "Елентіо К" 32490244	Зареєстровано	Перевірити	Перевірити	Київ	Київська	38 679	1 768 337 982,64	25 232	752 769 959,88	4 373	39 429	734 285 328,36
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ПАТ "Елентіо К (Харьківська філія)" 21566766	Зареєстровано	Перевірити	Перевірити	м. Харків	Харківська	29 991	9 097 631 925,92	12 586	1 899 239 975,73	6 013	19 113	1 735 684 639,96
ТОВ "АДМ-Б" 39273429	Зареєстровано	Перевірити	Перевірити	Дніпро	Дніпропетровська	9 378	756 188 862,85	9 172	645 331 066,02	4 688	9 176	622 822 588,82
ТОВ "ДніпроСвіт"	Зареєстровано	Перевірити	Перевірити	Дніпро	Дніпропетровська	16 437	3 590 132 593,68	8 489	1 202 132 497,25	1 881	12 965	1 196 923 059,09
						9 011	5 131 775 197,23	4 812	4 121 963 831,84	1 299	4 353	3 483 876 628,21

Рис. 7.3 Публічний модуль аналітики ВІ. Етап закупівель (2019-2020), лист «Учасники»

ДОДАТОК 1

ТЕРМІНИ ОПРИЛЮДНЕННЯ ДОКУМЕНТІВ ТА ІНФОРМАЦІЇ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ЗАКУПІВЕЛЬ ДО ТА ПІСЛЯ 19 КВІТНЯ 2020 РОКУ

Назва документа (інформації)	Терміни оприлюднення відповідно до Закону 922-VIII (діє до 19.04.2020)	Терміни оприлюднення відповідно до нової редакції Закону (діє з 19.04.2020)
Річний план та зміни до нього	Протягом 5 к. дн. від дня затвердження	Протягом 5 р. дн. від дня затвердження річного плану та змін до нього
Спрощені закупівлі		
Оголошення про проведення спрощеної закупівлі та проєкт договору про закупівлю	-	Не пізніше, ніж за 6 р. дн. до кінцевого терміну подання пропозицій
Зміни до оголошення про проведення спрощеної закупівлі та/або вимог до предмета закупівлі	-	Протягом 1 к. дн. від дня прийняття рішення про їх внесення
Протокол розкриття пропозицій	-	Формує та оприлюднює ЕСЗ автоматично в день розкриття пропозицій
Повідомлення про продовження терміну розгляду пропозиції	-	Протягом 1 к. дн. від дня прийняття рішення
Повідомлення про намір укласти договір про закупівлю	-	Протягом 1 к. дн. від дня прийняття рішення про визначення переможця спрощеної закупівлі

ДОДАТОК 1. Терміни оприлюднення документів та інформації під час здійснення закупівель до та після 19 квітня 2020 року

Назва документа (інформації)	Терміни оприлюднення відповідно до Закону 922-VIII (діє до 19.04.2020)	Терміни оприлюднення відповідно до нової редакції Закону (діє з 19.04.2020)
Інформація про відхилення пропозиції учасника	-	Протягом 1 к. дн. від дня прийняття рішення про відхилення
Договір про закупівлю та всі додатки до нього	-	Протягом 3 р. дн. від дня його укладення
Звіт про результати проведення закупівлі з використанням ЕСЗ	-	Протягом 1 к. дн. після того, як замовник оприлюднив договір про закупівлю в ЕСЗ або скасував спрощену закупівлі. Автоматично формує і оприлюднює ЕСЗ
Повідомлення про внесення змін до договору про закупівлю та зміни до договору у випадках, передбачених ч. 5 ст. 41 нової редакції Закону	-	Протягом 3 р. дн. від дня внесення змін
Звіт про виконання договору про закупівлю	-	Протягом 20 р. дн. від дня закінчення терміну дії договору про закупівлю або його виконання сторонами, або його розірвання
Повідомлення про скасування закупівлі	-	Протягом 1 р. дн. від дня прийняття замовником відповідного рішення
Допорогові закупівлі		
Звіт про договір про закупівлю, укладений без використання ЕСЗ	Протягом 1 к. дн. від дня укладання договору	Протягом 3 р. дн. від дня укладання договору про закупівлю

ДОДАТОК 1. Терміни оприлюднення документів та інформації під час здійснення закупівель до та після 19 квітня 2020 року

Назва документа (інформації)	Терміни оприлюднення відповідно до Закону 922-VIII (діє до 19.04.2020)	Терміни оприлюднення відповідно до нової редакції Закону (діє з 19.04.2020)
Відкриті торги		
Оголошення про проведення процедури закупівлі, ТД	Не пізніше ніж за 15 к. дн. до дня розкриття ТП, якщо вартість закупівлі не перевищує межі, встановлені у ч. 4 ст. 10 Закону; не пізніше 30 к. дн. у разі перевищення зазначених меж	Не пізніше ніж за 15 к. дн. до кінцевого терміну подання ТП, якщо вартість закупівлі не перевищує межі, встановлені у ч. 3 ст. 10; не пізніше 30 к. дн. у разі перевищення таких меж
Зміни до ТД та роз'яснення до неї (за наявності) у машинозчитувальному форматі	Протягом 1 к. дн. від дня прийняття рішення про внесення змін до ТД або надання до неї роз'яснень	Протягом 1 к. дн. від дня прийняття рішення про їх внесення або надання роз'яснень. У хронологічному порядку відображають зміни до ТД та кінцевий термін подання ТП, який був визначений відповідно до кожної із змін до ТД
Протокол розкриття ТП	У день розкриття пропозицій ЕСЗ формує та оприлюднює автоматично	У день розкриття ТП ЕСЗ формує та оприлюднює автоматично
Протокол розгляду ТП	Протягом 1 к. д. від дня затвердження протоколу розгляду. ЕСЗ автоматично розсилає повідомлення всім учасникам тендера, оприлюднює перелік учасників, пропозиції яких не відхилені	Протягом 1 к. дн. від дня його затвердження
Повідомлення про продовження терміну розгляду ТП	-	Протягом 1 к. дн. від дня прийняття рішення
Інформація про відхилення ТП учасника	Протягом 1 к. дн. від дня прийняття рішення про відхилення	Протягом 1 к. дн. від дня прийняття рішення про відхилення

ДОДАТОК 1. Терміни оприлюднення документів та інформації під час здійснення закупівель до та після 19 квітня 2020 року

Назва документа (інформації)	Терміни оприлюднення відповідно до Закону 922-VIII (діє до 19.04.2020)	Терміни оприлюднення відповідно до нової редакції Закону (діє з 19.04.2020)
Повідомлення з вимогою усунення невідповідностей в інформації та/або документах	-	У термін, не менший ніж 2 р. дн. до закінчення терміну розгляду ТП
Повідомлення про скасування торгів або визнання їх такими, що не відбулися	Протягом 1 к. дн. від дня прийняття рішення	Протягом 1 р. дн. від дня прийняття рішення про скасування тендера або визнання тендера таким, що не відбувся, замовник зазначає в ЕСЗ підстави прийняття рішення
Повідомлення про намір укласти договір про закупівлю	Протягом 1 к. дн. від дня прийняття рішення про визначення переможця процедури закупівлі	Протягом 1 к. дн. від дня прийняття рішення про визначення переможця процедури закупівлі
Договір про закупівлю та всі додатки до нього	Протягом 2 к. дн. від дня його укладання	Протягом 3 р. дн. від дня його укладання
Звіт про результати проведення закупівлі з використанням ЕСЗ	Протягом 1 к. дн. після того, як замовник оприлюднив договір про закупівлю на вебпорталі Уповноваженого органу. ЕСЗ формує та оприлюднює автоматично	Протягом 1 к. дн. після того, як замовник оприлюднив договір про закупівлю в ЕСЗ або скасування тендера, або визнання тендера таким, що не відбувся. Автоматично формує і оприлюднює ЕСЗ
Повідомлення про внесення змін до договору про закупівлю та зміни до договору у випадках, передбачених ч. 5 ст. 41 нової редакції Закону	Протягом 3 к. дн. від дня внесення змін	Протягом 3 р. дн. від дня внесення змін
Звіт про виконання договору про закупівлю	Протягом 3 к. дн. від дня закінчення терміну дії договору, виконання договору або його розірвання	Протягом 20 р. дн. від дня закінчення терміну дії договору про закупівлю або його виконання сторонами, або його розірвання

ДОДАТОК 1. Терміни оприлюднення документів та інформації під час здійснення закупівель до та після 19 квітня 2020 року

Назва документа (інформації)	Терміни оприлюднення відповідно до Закону 922-VIII (діє до 19.04.2020)	Терміни оприлюднення відповідно до нової редакції Закону (діє з 19.04.2020)
Оголошення з відомостями про укладену рамкову угоду (у разі здійснення закупівлі за рамковими угодами)	Не пізніше ніж через 7 к. дн. від дня укладання рамкової угоди	Не пізніше ніж через 7 к. дн. від дня укладання рамкової угоди
Переговорна процедура		
Повідомлення про намір укласти договір про закупівлю	Протягом 1 к. дн. від дня прийняття рішення	Протягом 1 к. дн. після ухвалення рішення
Договір про закупівлю та всі додатки до нього	Протягом 2 к. дн. від дня його укладення	Протягом 3 р. дн. від дня його укладення
Звіт про результати проведення закупівлі з використанням ЕСЗ	Протягом 1 к. дн. після оприлюднення замовником договору про закупівлю на вебпорталі Уповноваженого органу. ЕСЗ формує та оприлюднює автоматично	Протягом 1 к. дн. після оприлюднення замовником договору про закупівлю в ЕСЗ або скасування тендера, або визнання тендера таким, що не відбувся. Автоматично формує і оприлюднює ЕСЗ
Повідомлення про внесення змін до договору про закупівлю та зміни до договору у випадках, передбачених ч. 5 ст. 41 нової редакції Закону	Протягом 3 к. дн. від дня внесення змін	Протягом 3 р. дн. від дня внесення змін
Звіт про виконання договору про закупівлю	Протягом 3 к. дн. від дня закінчення терміну дії договору, виконання договору або його розірвання	Протягом 20 р. дн. від дня закінчення терміну дії договору про закупівлю або його виконання сторонами, або його розірвання

ДОДАТОК 1. Терміни оприлюднення документів та інформації під час здійснення закупівель до та після 19 квітня 2020 року

Назва документа (інформації)	Терміни оприлюднення відповідно до Закону 922-VIII (діє до 19.04.2020)	Терміни оприлюднення відповідно до нової редакції Закону (діє з 19.04.2020)
------------------------------	--	---

Інша інформація у випадку конкурентних процедур

Оголошення про проведення конкурентного діалогу	Оприлюднюють не пізніше, ніж за 30 к. дн. до дня розкриття ТП	Не пізніше ніж за 15 к. дн. до кінцевого терміну подання ТП, якщо вартість закупівлі не перевищує межі, встановлені у частині 3 статті 10; не пізніше 30 к. дн. у разі перевищення таких меж
Оголошення про проведення торгів з обмеженою участю та ТД	-	Не пізніше ніж за 30 к. дн. до кінцевої дати отримання документів, поданих на кваліфікаційний відбір
Протокол кваліфікаційного відбору	-	Протягом 1 к. дн. від дня його затвердження

При підготовці матеріалу використано таблицю зі статті «Як і коли оприлюднювати інформацію про закупівлю – нові правила» (№ 01/2020 журнал «Держзакупівлі»).

ТИПОВІ ПРИЧИНИ ОСКАРЖЕННЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Дані по вимогах ТД, яких стосується порушення	Дії, що призводять до можливості оскарження		Практика Колегії АМКУ та судова практика
	Замовник	Учасник/ Переможець	
1. Загальні критерії			
Оголошення про проведення конкурентного діалогу	<p>Встановлення замовником у ТД занадто деталізованих/ необґрунтованих/ не передбачених законодавством вимог, що призводить до дискримінації та обмеження кола потенційних учасників процедур закупівель.</p> <p>Відхилення замовником ТП учасників процедур закупівель без наявності на те визначених Законом підстав (зокрема, відхилення пропозицій, які відповідають умовам ТД)</p>	<p>Недотримання вимог ТД, водночас, із посиланням на те, що вони є незаконними, необґрунтованими, дискримінаційними тощо.</p> <p>Неподання всіх документів, визначених у ТД.</p> <p>Подання документів, інших, ніж вимагались у ТД.</p> <p>Відсутність у відповідних документах усієї (повної) інформації, що передбачена вимогами ТД.</p> <p>Подання документів не у повному обсязі.</p>	<p>14379-р/пк-пз UA-2019-08-23-000468-a</p> <p>10405-р/пк-пз UA-2019-02-28-001304-b</p> <p>7412-р/пк-пз UA-2019-04-16-000620-b</p>
Додатки до ТД та пропозиції	Відсутність у ТД вимог про надання саме у складі ТП документів, визначених у відповідному додатку, або необхідність дотримання/ виконання вимог цього додатку.	Неподання у складі ТП інформації (документів), що вимагаються у додатках до ТД, за наявності таких вимог.	<p>8627-р/пк-пз UA-2018-06-05-003277-a</p> <p>826/17088/18</p>
Внесення змін до ТД	<p>Порушення порядку та термінів внесення змін до ТД.</p> <p>Невиконання рішення органу оскарження (не внесення або лише часткове внесення відповідних змін до ТД/внесення змін, які фактично не усувають порушення, зазначені в рішенні органу оскарження).</p>	У разі виявлення суб'єктом оскарження, навіть після внесення замовником змін до ТД, на виконання рішення органу оскарження, порушення його прав чи охоронюваних Законом інтересів, він має право у встановленому Законом порядку подати відповідну скаргу.	<p>8841-р/пк-пз UA-2019-04-12-001183-c</p> <p>8289-р/пк-пз UA-2019-04-22-000637-a</p>

ДОДАТОК 2. Типові причини оскарження публічних закупівель

Дані по вимогах ТД, яких стосується порушення	Дії, що призводять до можливості оскарження		Практика Колегії АМКУ та судова практика
	Замовник	Учасник/Переможець	

2. Кваліфікаційні критерії, інформація та документи, що підтверджують відповідність учасника

Надання документів у складі пропозиції учасника	<p>Вимога щодо «оригіналів» чи «копій» документів, які надає учасник.</p> <p>Така вимога надати через Прозорро сканкопії з оригіналів чи копії документів є нераціональною, оскільки вся документація подається виключно через Прозорро в електронному вигляді.</p>	Подання учасником сканів з «оригіналів», а не з «копій» є причиною відхилення пропозицій/оскарження переможця.	<p>7309-р/пк-пз</p> <p>UA-2018-06-04-001320-a</p> <p>3325-р/пк-пз</p> <p>UA-2019-01-30-004607-b</p>
Відомості про юридичну особу	<p>Встановлення у ТД вимог про надання документів (довідок), що дублюють інформацію.</p> <p>Встановлення вимог про надання конкретного документа на підтвердження інформації, яку можна підтвердити іншими документами (відомості/ виписка/ витяг/ довідка ЄДР, ЄДРПОУ тощо).</p>	<p>Ненадання документів (довідок), що вимагаються у ТД.</p> <p>Надання документів (довідок, які не відповідають вимогам (надання витягу замість довідки/ відомостей тощо).</p>	<p>11198-р/пк-пз</p> <p>UA-2019-05-13-001555-c</p>
Підтвердження відсутності підстав, передбачених ст. 17 Закону	<p>Встановлення способу документального підтвердження згідно із законодавством відсутності підстав, передбачених п. 2, 3, 5, 6 і 8 ч. 1 та ч. 2 ст. 17 для всіх учасників, а не лише для переможця.</p> <p>Встановлення вимог про надання документального підтвердження інформації, що міститься у відкритих єдиних державних реєстрах, доступ до яких є вільним.</p>	Ненадання документів та інформації, які вимагаються замовником у ТД (наприклад, посилаючись на те, що вони є у відкритому доступі).	<p>12933-р/пк-пз</p> <p>UA-2019-08-12-001343-b</p> <p>11690-р/пк-пз</p> <p>UA-2019-07-12-000395-c</p>

ДОДАТОК 2. Типові причини оскарження публічних закупівель

Дані по вимогах ТД, яких стосується порушення	Дії, що призводять до можливості оскарження		Практика Колегії АМКУ та судова практика
	Замовник	Учасник/ Переможець	
Наявність працівників відповідної кваліфікації	Необґрунтоване встановлення вимог щодо кількості та конкретного переліку посад/спеціальностей; документального підтвердження наявності працівників, зокрема у штаті/чи за трудовим договором та ін.; надання трудових книжок, штатного розпису тощо.	Відсутність у відповідних довідках всієї (повної) інформації (посада, спеціальність, освіта, трудовий стаж тощо), яку передбачено вимогами ТД. Відсутність працівників/посад, які вимагались у документації. Подання документів не у повному обсязі (лише окремі сторінки трудової книжки та ін.).	14379-р/пк-пз UA-2019-08-23-000468-a 3961-р/пк-пз UA-2019-02-12-002449-b 10889-р/пк-пз UA-2019-07-10-003224-b 826/7949/15 826/5801/17 826/12151/17
Наявність обладнання та матеріально-технічної бази	Необґрунтоване встановлення кількості та конкретного переліку обладнання і матеріально-технічної бази, документальне підтвердження його наявності (право володіння/користування) у вигляді договорів: оренда/лізинг/надання послуг тощо.	Відсутність у відповідних довідках повного переліку обладнання та матеріально-технічної бази, передбачених ТД. Ненадання документів, визначених ТД на підтвердження його наявності (право володіння/користування). Надання договорів не в повному обсязі (без додатків, що є невіддільними частинами).	8280-р/пк-пз UA-2019-01-18-000010-a 8162-р/пк-пз UA-2018-06-01-000404-b 826/5801/17 826/15323/18
Наявність документально-підтвердженого досвіду виконання аналогічного договору	Встановлення вимог щодо кількості договорів (більше одного), необґрунтоване визначення «аналогічності» договору, вимог щодо року/років виконання, предмета, обсягу, ціни, замовника за таким договором, документи, що підтверджують виконання договору тощо.	Надання інформації та договорів, предмет яких не підпадає під визначене у ТД поняття «аналогічного», надання договорів не в повному обсязі (без додатків, що є невіддільними його частинами), ненадання документів, що підтверджують виконання договору, надання документів, які не відповідають умовам ТД.	13019-р/пк-пз UA-2019-07-29-001328-b 8289-р/пк-пз UA-2019-04-22-000637-a 3961-р/пк-пз UA-2019-02-12-002449-b

ДОДАТОК 2. Типові причини оскарження публічних закупівель

Дані по вимогах ТД, яких стосується порушення	Дії, що призводять до можливості оскарження		Практика Колегії АМКУ та судова практика
	Замовник	Учасник/Переможець	
Наявність документально-підтвердженого досвіду виконання аналогічного договору	Вимоги щодо надання додаткових відгуків про позитивний досвід співпраці як від самого замовника так і від осіб, пов'язаних з ним.	Ненадання учасником відгуку через неможливість отримання позитивного відгуку замовника/пов'язаних з ним осіб.	826/11824/18 826/15546/18 826/17786/18

3. Предмет закупівлі

Визначення предмета закупівлі	Об'єднання різної продукції в один лот, що призводить до порушення принципів здійснення закупівель, а також до обмеження конкуренції. Включення до предмета закупівлі без поділу на лоти «ексклюзивних» позицій.		12959-р/пк-пз UA-2019-08-08-000508-a 826/7327/18 826/7328/18
-------------------------------	---	--	---

4. Технічна пропозиція

Технічні, якісні, кількісні характеристики	Встановлення у ТД характеристик предмета закупівлі, яким відповідає продукція одного виробника. Відсутність можливості для учасників запропонувати еквівалент продукції. ТД не містить достатньо деталізованого опису предмета закупівлі (за наявності загального коду ДК).	Необхідність оскаржувати дискримінаційні вимоги ТД в короткий термін. Учасники пропонують товар, який на думку замовника не є предметом закупівлі.	13386-р/пк-пз UA-2019-08-21-001521-c 13242-р/пк-пз UA-2019-07-30-002521-b 826/7895/17 826/16027/17 826/10075/18 826/7824/17 826/3416/18
--	---	---	---

ДОДАТОК 2. Типові причини оскарження публічних закупівель

Дані по вимогах ТД, яких стосується порушення	Дії, що призводять до можливості оскарження		Практика Колегії АМКУ та судова практика
	Замовник	Учасник/Переможець	
Технічні, якісні, кількісні характеристики до еквіваленту	<p>Зазначення у ТД виразу «або еквівалент» без встановлення критеріїв визначення еквіваленту.</p> <p>Зазначення у ТД, що показники еквіваленту повинні бути «не гіршими», ніж предмет закупівлі, без визначення поняття «не гірше» (встановлення відповідності конкретним характеристикам, визначення діапазону показників, зазначення показників «не менше»/«не більше» тощо).</p>	<p>Надання пропозиції щодо товарів/робіт/послуг, які не відповідають установленим у ТД характеристикам; не є «еквівалентом» у розумінні ТД; без підтвердження того, що такі характеристики є «не гіршими», ніж визначені у ТД.</p> <p>Ненадання окремо інформації та документів, що підтверджують відповідність предмета закупівлі технічним, якісним, кількісним характеристикам предмета закупівлі, встановленим замовником.</p> <p>Відсутність підтвердження стосунків з виробником, гарантій виробника тощо.</p>	<p>12143-р/пк-пз UA-2019-05-24-000666-c</p> <p>13242-р/пк-пз UA-2019-07-30-002521-b</p> <p>826/7895/17</p> <p>826/16027/17</p> <p>826/10075/18</p> <p>826/7824/17</p> <p>826/3416/18</p> <p>826/1643/17</p> <p>826/15939/17</p>
Інформація про субпідрядників	<p>Відсутність передбачення у ТД можливості залучення субпідрядників у випадках, передбачених Законом.</p> <p>Вимоги ТД недостатньо деталізовані, в частині інформації про субпідрядників у разі закупівлі робіт чи послуг.</p>	<p>Незазначення у ТП інформації про субпідрядника/-ів, яких планується залучати, зазначення неповної інформації тощо.</p> <p>Учасники можуть вказувати про залучення субпідрядників, які не мають необхідних дозволів, чи неавторизовані виробником.</p>	<p>10023-р/пк-пз UA-2019-06-24-001220-a</p> <p>826/9087/18</p>
5. Забезпечення тендерної пропозиції			
Банківська гарантія	<p>Встановлення у ТД додаткових вимог до банківської гарантії, окрім відповідності вимогам постанови Правління Національного банку України від 15.12.2004 № 639.</p> <p>Встановлення (в «європейських торгах») терміну</p>	<p>Подання банківської гарантії, яка не відповідає всім вимогам ТД та постанови Правління Національного банку України від 15.12.2004 № 639</p> <p>(встановлення у гарантії умови про зменшення відповідальності гаранта; від-</p>	<p>11457-р/пк-пз UA-2019-06-10-000115-b</p> <p>14294-р/пк-пз UA-2019-07-04-001828-a</p> <p>10047-р/пк-пз</p>

ДОДАТОК 2. Типові причини оскарження публічних закупівель

Дані по вимогах ТД, яких стосується порушення	Дії, що призводять до можливості оскарження		Практика Колегії АМКУ та судова практика
	Замовник	Учасник/ Переможець	
Банківська гарантія	дії забезпечення ТП з дати розкриття ТП, яка може змінюватись ЕСЗ, замість встановлення такого терміну – з кінцевого терміну подання ТП.	сутність обов'язкових реквізитів, зокрема ТД зі змінами, тощо).	UA-2018-07-17-000470-a 826/7391/18 826/987/16

6. Проєкт договору

Проєкт договору	Встановлення у проєкті договору додаткових, не передбачених законодавством умов (наприклад, встановлення додаткової відповідальності, оплата постачальником послуг консультанта).	<p>Ненадання визначених ТД документів на підтвердження згоди з проєктом договору.</p> <p>Надання незаповненого проєкту договору, у випадку наявності вимог щодо його заповнення.</p> <p>Надання проєкту договору, умови якого не відповідають встановленим у ТД.</p>	<p>14294-р/пк-пз</p> <p>UA-2019-07-04-001828-a</p> <p>14111 р/пк-пз</p> <p>UA-2019-09-03-000863-c</p>
-----------------	---	--	---

7. Формальні помилки

	<p>Відсутність у ТД опису та прикладів формальних помилок.</p> <p>Віднесення до формальних (несуттєвих) помилок порушень/невідповідностей тощо, які не підпадають під таке визначення.</p> <p>Відхилення ТП учасників на підставі допущення формальних помилок (зазначення іншої назви документа; надання документів в іншому форматі; відсутність підпису, печатки, реєстраційного номеру, дати складання документа тощо).</p>		<p>11440-р/пк-пз</p> <p>UA-2019-07-04-001828-a</p> <p>11690-р/пк-пз</p> <p>UA-2019-07-12-000395-c</p>
--	---	--	---

Таблицю взято з [офіційного сайту АМКУ](#)

СТАТТЯ 164-14 КУПАП. ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА В СФЕРІ ЗАКУПІВЕЛЬ

Частина статті 164-14 КУПАП	Вид порушення, передбаченого статтею 164-14 КУПАП	Відповідальність	Органи, уповноважені скласти протоколи	Органи, уповноважені розглядати справи
Частина перша	<p>Порушення порядку визначення предмета закупівлі</p> <p>Несвоєчасне надання або ненадання замовником роз'яснень щодо змісту тендерної документації</p> <p>Тендерна документація складена не у відповідності до вимог закону</p> <p>Розмір забезпечення тендерної пропозиції, встановлений у тендерній документації, перевищує межі, визначені законом</p> <p>Неоприлюднення або порушення термінів оприлюднення інформації про закупівлі</p> <p>Ненадання інформації, документів у випадках, передбачених законом</p> <p>Порушення термінів розгляду тендерної пропозиції</p>	Накладання штрафу на службових (посадових), уповноважених осіб замовника у розмірі 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (1700 грн)	Органи державного фінансового контролю	Органи державного фінансового контролю
Частина друга	Дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за такі ж порушення	200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (3400 грн)		

ДОДАТОК 3. Стаття 164-14 КУпАП. Порухення законодавства в сфері закупівель

Частина статті 164-14 КУпАП	Вид порушення, передбаченого статтею 164-14 КУпАП	Відповідальність	Органи, уповноважені скласти протоколи	Органи, уповноважені розглядати справу
Частина третя	<p>Придбання товарів, робіт і послуг до/без проведення процедур закупівель/спрощених закупівель відповідно до вимог закону</p> <p>Застосування конкурентного діалогу або торгів з обмеженою участю, або переговорної процедури закупівлі на умовах, не передбачених законом</p> <p>Невідхилення тендерних пропозицій, які підлягали відхиленню відповідно до закону</p> <p>Відхилення тендерних пропозицій на підставах, не передбачених законом або не у відповідності до вимог закону (безпідставне відхилення)</p> <p>Укладення з учасником, який став переможцем процедури закупівлі, договору про закупівлю, умови якого не відповідають вимогам тендерної документації та/або тендерної пропозиції переможця процедури закупівлі</p> <p>Внесення змін до істотних умов договору про закупівлю у випадках, не передбачених законом</p> <p>Внесення недостовірних персональних даних до електронної системи закупівель та неоновлення у разі їхньої зміни</p> <p>Порушення термінів оприлюднення тендерної документації</p>	накладання штрафу на службових (посадових), уповноважених осіб замовника від 1,5 до 3 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (25 500 – 51 000 грн)	Органи державного фінансового контролю	Районні, районні у місті, міські чи міськрайонні суди

ДОДАТОК 3. Стаття 164-14 КУпАП. Порухення законодавства в сфері закупівель

Частина статті 164-14 КУпАП	Вид порушення, передбаченого статтею 164-14 КУпАП	Відповідальність	Органи, уповноважені скласти протоколи	Органи, уповноважені розглянути справу
Частина четверта	Дії, передбачені частиною третьою цієї статті, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за такі ж порушення	від 3 до 5 тисяч неоподаткованих мінімумів доходів громадян (51 000 – 85 000 грн)	Органи державного фінансового контролю	Районні, районні у місті, міські чи міськрайонні суди
Частина п'ята	Невиконання рішення Антимонопольного комітету України як органу оскарження за результатами розгляду скарг суб'єктів оскарження, подання яких передбачено законом	накладання штрафу на керівника замовника від 2 до 5 тисяч неоподаткованих мінімумів доходів громадян (34 000 – 85 000 грн)		
Частина шоста	Укладання договорів, які передбачають оплату замовником товарів, робіт і послуг до/без проведення процедур закупівель/спрощених закупівель, визначених законом	накладання штрафу на керівника замовника від 2 до 10 тисяч неоподаткованих мінімумів доходів громадян (34 000 – 170 000 грн)		

При підготовці матеріалу використано інформацію з офіційної фейсбук-сторінки [Держаудитслужби](#)

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ

Кодекси України:

1. Бюджетний кодекс України
2. Цивільний кодекс України
3. Господарський кодекс України
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення

Закони України:

1. Закон України «Про публічні закупівлі» від 25 грудня 2015 року № 922-VIII
2. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення публічних закупівель» від 19.09.2019 № 114-IX
3. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» від 17 березня 2020 року № 530-IX

Постанови Кабінету Міністрів України

1. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання закупівлі товарів, робіт і послуг, необхідних для здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню та поширенню, локалізацію та ліквідацію спалахів, епідемій та пандемій коронавірусної хвороби (COVID-19) на території України» від 20 березня 2020 року № 225
2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 20 березня 2020 р. № 225» від 29 березня 2020 року № 248
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до переліку товарів, робіт і послуг, необхідних для здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню та поширенню, локалізацію та ліквідацію спалахів, епідемій та пандемій коронавірусної хвороби (COVID-19) на території України» від 08 квітня 2020 року № 269
4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 20 березня 2020 р. № 225» від 13 травня 2020 року № 376
5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення розміру плати за подання скарги та затвердження Порядку здійснення плати за подання скарги до органу оскарження через електронну систему закупівель та її повернення суб'єкту оскарження» від 22.04.2020 № 292

Розпорядження Кабінету Міністрів України

1. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 вересня 2019 року № 846-р «Про визначення державної установи «Професійні закупівлі» централізованою закупівельною організацією»
2. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.12.2019 року № 1407-р «Про внесення змін до розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 вересня 2019 року № 846»

Накази Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України

1. Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 18 лютого 2020 року № 275 «Про затвердження примірної методики визначення очікуваної вартості предмета закупівлі» (зі змінами за наказом від 07.04.2020 № 649)
2. Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 15 квітня 2020 року № 708 «Про затвердження Порядку визначення предмета закупівлі»

Листи Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України

1. Лист Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 21.12.2019 року № 3304-04/55553-06 щодо набрання чинності та введення в дію нової редакції Закону
2. Лист Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 16.01.2020 № 3304-04/2361-06 щодо інформації про перелік відкритих єдиних державних реєстрів, доступ до яких є вільним
3. Лист Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 20.03.2020 № 3304-04/20005-06 щодо закупівель на випадки, які спрямовані на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)
4. Лист Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 25.03.2020 № 3304-04/20656-06 щодо порядку закупівель у зв'язку із COVID-19
5. Лист Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 01.04.2020 № 3304-04/22081-06 щодо змін, внесених до порядку закупівель у зв'язку із COVID-19
6. Лист Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 10.04.2020 № 3304-04/24218-06 щодо організації закупівельної діяльності замовника
7. Лист Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 05.05.2020 № 3304-04/28729-06 щодо спрощених закупівель
8. Лист Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 21.05.2020 № 3304-04/32275-06 щодо визначення замовників
9. Лист Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 01.06.2020 № 3305-04/34286-06 щодо рекомендацій Антимонопольного комітету України
10. Лист Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 03.06.2020 № 3304-04/34835-06 щодо застосування статті 17 Закону

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ

11. Лист Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 04.06.2020 № 3304-04/34929-06 щодо замовників, які здійснюють діяльність в окремих сферах господарювання

Накази Міністерства охорони здоров'я України

1. Наказ МОЗ «Про затвердження методичних рекомендацій планування та розрахунку кількості лікарських засобів, виробів медичного призначення, що закуповуються за рахунок коштів державного та місцевого бюджетів для забезпечення визначених груп населення, на основі відповідних реєстрів» від 25.09.2013 № 829
2. Наказ МОЗ «Про затвердження методичних рекомендацій з планування та розрахунку потреби в лікарських засобах, продуктах спеціального харчування та виробих медичного призначення, що закуповуються за рахунок коштів державного та місцевого бюджетів» від 17.12.2019 № 2498

Накази ДП «Прозорро»

1. Наказ ДП «Прозорро» від 17.04.2020 № 18 «Про внесення змін до Інструкції про порядок використання електронної системи закупівель у разі здійснення закупівель, вартість яких є меншою за вартість, що встановлена в абзацах 2 та 3 частини 1 статті 2 Закону України «Про публічні закупівлі», затвердженої наказом ДП «ПРОЗОРРО» від 19.03.2019 року №10 (зі змінами)

Офіційні сайти органів влади

1. Верховної ради України
2. Президента України
3. Кабінету Міністрів України
4. Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України
5. Міністерства охорони здоров'я України
6. Антимонопольного комітету України
7. Державної аудиторської служби України
8. Державної казначейської служби України

Офіційні сайти систем, сервісів та інструментів:

1. Системи Prozorro
2. Інформаційного ресурсу Prozorro
3. Моніторингового порталу DOZORRO
4. Публічного модулю аналітики BI Prozorro
5. Професійного модулю аналітики BI Prozorro

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ

6. Медичного модулю аналітики BI Prozorro
7. ЦЗО ДУ «Професійні закупівлі»
8. Електронного каталогу Prozorro Market
9. Сервісу Бабуся від Опендатабот
10. Київської школи економіки
11. Сервісу Калькулятор розрахунку Уповноважених осіб, який розробив Центр вдосконалення закупівель при Київській школі економіки
12. Сервісу пошуку CPV-кодів, які розробив Центр вдосконалення закупівель при Київській школі економіки
13. Сервісу Схеми закупівель та процедур у Prozorro (чат-бот, як допомагає у виборі типу закупівлі)
14. Інтерактивного інструменту для пошуку додаткових угод в Prozorro
15. Сервісу пошуку рішень АМКУ

Журнали

1. Держзакупівлі
2. Радник в сфері державних закупівель

